

Profesjonalizacja kształcenia oficerów dyżurnych - drogą do paneuropejskiego systemu zarządzania kryzysowego

RAPORT Z REALIZACJI PROJEKTU

Projekt został finansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Leonardo da Vinci

Realizowany w latach 2011- 12 przez
Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie wspólnie z Komendą Wojewódzką
Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy
oraz we współpracy z partnerami zagranicznymi:
Policją Regionu Hollands- Midden w Holandii, Policją Regionu Avon and
Somerset w Wielkiej Brytanii, Komendą Miejską Policji w Porto w Portugalii
i Komendą Główną Policji Republiki Czeskiej w Pradze

2010-1-PL1-LEO03-10150

AB-3801/03/2010/PK

WSTĘP

Projekt pod nazwą „Profesjonalizacja kształcenia oficerów dyżurnych- drogą do paneuropejskiego systemu zarządzania kryzysowego” realizowany był w latach 2011- 12 przez Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy oraz Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie.

Projekt finansowany był w całości przez Komisję Europejską w ramach Programu „Leonardo da Vinci- Uczenie się przez całe życie”. W trakcie jego trwania 24 funkcjonariuszy i pracowników cywilnych policji oraz Państwowej Straży Pożarnej z województwa małopolskiego i kujawsko- pomorskiego wyjechało na tygodniowe staże do czterech krajów Unii Europejskiej: Holandii, Republiki Czeskiej, Wielkiej Brytanii oraz Portugalii.

Głównym celem działań był rozwój umiejętności szkoleniowych osób odpowiedzialnych za kształcenie zawodowe oficerów dyżurnych policji i straży pożarnej, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zarządzania kryzysowe. W wymianach wzięli udział oficerowie dyżurni, ich przełożeni, a także osoby zajmujące się współpracą międzynarodową, co pozwoliło na skuteczne przekazanie wiedzy tym, którzy w swej codziennej służbie i pracy zajmują się szeroko rozumianym zarządzaniem kryzysowym.

Realizowana skutecznie przez Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie współpraca międzynarodowa sprawiła, że do realizacji projektu dobrano czterech partnerów zagranicznych z różnych części Europy, co pozwoliło na zapoznanie się z różnymi modelami funkcjonowania zarządzania kryzysowego, a w nim ważnego elementu- pracy służb dyżurnych policji, straży pożarnej, a także ratownictwa medycznego.

Wizyty w Holandii, Republice Czeskiej, Wielkiej Brytanii oraz Portugalii spowodowały, że osoby odpowiedzialne za szkolenie zawodowe tych służb pozyskały wiedzę, którą przekazują swoim podwładnym, wymieniły doświadczenia, a także- co równie ważne- spędziły tydzień poza Polską, gdzie mogły poznawać język, kulturę i obyczaje obowiązujące w innych krajach Unii Europejskiej.

Niniejsza publikacja to sprawozdanie z realizacji projektu. Została podzielona na cztery zasadnicze części. Każda z nich opisuje wymianę w jednym z czterech krajów wymiany. Zredagowaniem poszczególnych części zajęli się: nadkom. Ewa Tondos, Ekspert Wydziału Prezydialnego KWP w Krakowie (Holandia), kom. Bartłomiej Morek, Specjalista Wydziału Kryminalnego KWP w Krakowie (Wielka Brytania), insp. Robert Biernat, Komendant Powiatowy Policji w Brzesku (Republika Czeska) oraz nadkom. Izabela Ciarka, Specjalista Wydziału Prewencji KWP w Krakowie (Portugalia).

CZEŚĆ PIERWSZA

Wizyta w Holandii

11- 17 września 2011 roku

W dniach 11 - 17.09.2011 roku delegacja małopolskiej policji oraz Państwowej Straży Pożarnej w składzie:

- mł. insp. Wadim Dyba - Komendant Miejski Policji w Krakowie,
- bryg. Mirosław Słomka - Naczelnik Wydziału Kwatermistrzowskiego Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie,
- mł. bryg. Jarosław Ucherek - Naczelnik Wojewódzkiego Ośrodka Szkolenia Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie,
- nadkom. Dariusz Bajdziak – oficer dyżurny KPP w Oświęcimiu,
- nadkom. Ewa Tondos, ekspert Wydziału Prezydialnego KWP w Krakowie,
- Joanna Sienkiewicz – specjalista Zespołu Oficerów Kontaktowych Wydziału Kryminalnego KWP w Krakowie

przebywała w Holandii w regionie Hollands - Midden w ramach projektu Leonardo da Vinci „Profesjonalizacja kształcenia oficerów dyżurnych drogą do paneuropejskiego systemu zarządzania kryzysowego”.

Program wizyty obejmował zapoznanie się z zagadnieniami z zakresu systemu pracy oficerów dyżurnych oraz centrów zarządzania kryzysowego. Ze strony holenderskiej przebieg wizyty nadzorował Nico van Ooik koordynator ds. innowacji i współpracy międzynarodowej Policji Hollands- Midden.

Głównym miejscem szkolenia było miasto Leiden liczące ok. 90 tys. mieszkańców. Jest to rodzinne miasto Rembranta jak również siedziba najstarszego holenderskiego uniwersytetu założonego w 1575 roku przez Wilhelma I Orańskiego, słynące z wielu muzeów (m.in. wspaniały 29 metrowy Sokoli Wiatrak. Tutaj też podobno zakwitły pierwsze w Holandii tulipany oraz opracowano recepturę wybornego ginu jeneveru. Pobyt w mieście urozmaicają niezliczone kawiarnie z letnimi tarasami, restauracje i kameralne kluby z dobrą muzyką)

Jako miejsce zakwaterowania delegacji organizator wybrał niewielki, rodzinny hotel w nadmorskiej miejscowości Noordwijk Ann Zee słynącej z przepięknej 13- kilometrowej plaży oraz pasa białych wydm.

Podstawowe informacje o Holandii i Policji holenderskiej

Holandia (Królestwo Niderlandów) jest monarchią konstytucyjną położoną w Europie Zachodniej nad Morzem Północnym. Jest krajem bardzo gęsto zaludnionym, a ponad połowa jej terytorium leży poniżej poziomu morza.

Holandia znana jest m.in. z wysokiego poziomu tolerancji, legalności w dostępie do narkotyków, prostytucji, aborcji, eutanazji oraz związków pomiędzy osobami tej samej płci. W Holandii mieszczą się siedziby Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii, Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, Międzynarodowy Trybunał Karny.

Jednym z założeń holenderskiej policji jest przekonanie, iż różnorodność społeczeństwa powinna mieć istotne odzwierciedlenie w polityce kadrowej celem kreowania tolerancji, wspierania praworządności i efektywnych działań.

Każdy członek społeczeństwa holenderskiego powinien być reprezentowany w Policji tj. mężczyźni i kobiety, hetero i homoseksualiści, starsi i młodszy, rdzenni mieszkańcy oraz mniejszości narodowe. Służbę w policji można rozpocząć po ukończeniu 17 lat, szkolenie podstawowe na które składa się 6 poziomów trwa 19 miesięcy.

Misją holenderskiej policji jest :” Służyć i chronić”, w związku z czym zapewnia i promuje ona bezpieczeństwo, odpowiednią jakość życia oraz integralność lokalnych społeczności (regionów). Aktualnie, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami od 1 kwietnia 1994 roku istnieje podział na 25 regionalnych jednostek policji.

Obowiązkiem funkcjonariusza policji, który jest przedstawicielem służb państwowych jest przestrzeganie prawa, egzekwowanie jego przestrzegania, zapobieganie i wykrywanie przestępstw oraz udzielanie pomocy w nagłych wypadkach.

Policja regionu Hollands Midden pracuje w centrum czterech aglomeracji miejskich w Randstad. W skład obszaru wchodzi: duży teren zielony tzw.Gouda, Alphen (d Rijn aglomeracje Leiden, Duin, Bollenstreek) 31 hrabstw/ gmin, 875 km², 750 tysięcy mieszkańców.

Najważniejsze punkty programu wizyty

- Spotkanie z Szefem Sztabu Zarządzania Kryzysowego w Regionalnym Centrum Operacyjnym Straży Pożarnej i policji w Leiden - Adrim Wensveen.

Członkowie polskiej delegacji zapoznali się ze strukturą i organizacją policji, straży pożarnej, służby zdrowia oraz ich rolą i zasadami wzajemnej współpracy w systemie zarządzania kryzysowego. Jako przykłady omówione zostały wspólne działania podczas wystąpienia katastrof lotniczych, epidemii oraz pożarów w fabryce sztucznych ogni oraz w restauracji podczas imprezy sylwestrowej.

W Holandii w każdym z 25 regionów obowiązują takie same standardy postępowania na wypadek wystąpienia katastrof. W realiach holenderskich podejmowane czynności oparte zostają na podjęciu wspólnej decyzji oraz jednomyślnym działaniu połączonych służb. Opierają się one na tzw. scenariuszu tj. modelu zawierającym procedury postępowania w każdym konkretnym przypadku.

W wypadku wystąpienia zdarzenia kryzysowego istnieje 30 szczegółowo uregulowanych procesów, które kierowane są przez 3 służby cywilne oraz burmistrzów. Delegacja polska zapoznała się również z podstawami prawnymi zintegrowanej współpracy, szkolenia, planowania i kontroli.

Zintegrowana regionalna procedura zawiera cztery poziomy:

Lokalne zdarzenie na małą skalę, którym na miejscu katastrofy zarządza tzw. „Copi” składające się z funkcjonariuszy straży pożarnej, policji i służby zdrowia oraz służb zaangażowanych w zdarzenie. Wszyscy pracują wspólnie i wspólnie podejmują decyzje.

Lokalne zdarzenie ze skutkami rozciągającymi się na okolicę z Regionalnym Systemem Operacyjnym tj. Policją, Strażą Pożarną, Służbą Zdrowia - dowodzą nim komendanci, szef społeczności lokalnej/ samorządu, przedstawiciele organów zaangażowanych w zdarzenie.

Zdarzenie, w którym koordynatorem jest burmistrz, z Zespołem w którego skład wchodzi: szef posterunku/ komendy, szef lokalnej jednostki straży pożarnej, szef służby zdrowia, prokurator,

Przypadek, w którym zaangażowanych jest 2 lub więcej miast (tzw. poziom regionalny) z regionalnym Zespołem Burmistrzów. Koordynacja działań następuje pomiędzy zaangażowanymi lokalnymi zespołami. Decydem jest burmistrz Leiden, komendanci powiatowi policji, straży pożarnej, służby zdrowia, Prokurator Generalny.

- Spotkania z oficerem dyżurnym oraz funkcjonariuszem straży pożarnej Regionalnego Centrum Operacyjnego Policji i Straży Pożarnej w Leiden.

Uczestnicy wymiany zostali zapoznani z zasadami pracy oraz obowiązującym w Holandii modelem szkolenia oficerów dyżurnych oraz wyposażeniem i szczegółowym wykorzystaniem sprzętu strażackiego.

Charakterystyczne jest, iż w przypadku nastąpienia zdarzeń o szerszym zasięgu – kierownikiem sztabu jest zawsze przedstawiciel lokalnej władzy (major- burmistrz). Wydaje się jednak, że ma to formę czysto formalnego nadzoru bo trudno przypuszczać, iż zawsze burmistrz będzie miał odpowiednie kompetencje do kierowania tego typu akcjami. Prelegenci podkreślali jednak, że władze miejskie ze swoimi służbami służą wszechstronną pomocą, mocno angażując się w akcję, co jak wiemy z doświadczenia, nie zawsze ma miejsce w polskich realiach, gdzie policja i straż często muszą sobie radzić same. Przystępując do działania Policja holenderska stosuje podstawową zasadę działania nazywaną w skrócie **BOB**, czyli;

B - rozpoznanie sytuacji

O - osąd, ocena sytuacji

B – działanie

Siedem procesów, za które jest odpowiedzialna policja to :

-*evacuation* czyli ewakuacja osób zagrożonych, ludności itd.,

-*maintaining law and order* czyli wyznaczenie strefy działania służb,

-*traffic control* czyli zapewnienie sprawnego dojazdu służb, ewakuacji osób i mienia,

-*containment of the area*, czyli zapewnienie porządku publicznego w miejscu zdarzenia, niedopuszczenie do eskalacji zjawiska,

-*criminal law investigation* czyli czynności dochodzeniowe,

-*guidance* rozumiany jako ogólny nadzór i kierowanie,

-*identification on victims* czyli poszukiwanie, identyfikacja ofiar.

Delegacja polska w trakcie wizyty w centrum operacyjnym straży pożarnej i policji w Leiden miała możliwość zwiedzenia centrum dowodzenia, gdzie pracownicy poszczególnych służb przyjmują informacje o zdarzeniach. Adrie Wensveen kieruje 5- osobowym zespołem specjalistów wspierającym lokalną Policję w sytuacjach kryzysowych (akty terroru, katastrofy, klęski) oraz koordynującym działania ochronne. Według informacji przekazanych przez gospodarzy funkcjonariusze Regionalnego Centrum Kryzysowego w ciągu roku odbierają ok. 800 tys. telefonów, przyjmując informacje o ok.200 tys. incydentach. W dwóch salach operacyjnych Centrum pracuje jednocześnie kilkunastu

operatorów Policji, Straży Pożarnej i Służby Medycznej. Stanowiska są doskonale wyposażone w różnego rodzaju sprzęt informatyczny, środki łączności i monitoring.

Szkolenie delegacji odbywało się w sali odpraw, w której w sytuacjach kryzysowych zbiera się sztab kryzysowy i kieruje akcją – skład sztabu jest uzależniony od poziomu, stopnia, charakteru zdarzenia kryzysowego.

- Obserwacja ćwiczeń symulacyjnych na wypadek zaistnienia katastrofy w ośmiopasmowym tunelu na autostradzie w Utrechcie.

Uczestnicy projektu mieli okazję zobaczyć jak w praktyce wygląda działanie „Copy” czyli sztabu połączonych służb w sytuacji kryzysowej. Zdarzeniem takim miał być wypadek drogowy ciężarówki wiozącej opony, która po przewróceniu się stanęła w ogniu. Ćwiczenia odbyły się w nowowbudowanym tunelu /jeszcze nie oddanym do użytku/, przy czym samo zdarzenie przedstawiono jako prezentację na ekranie laptopa, bowiem policja nie zdołała uzyskać zgody na praktyczne ćwiczenie w obiekcie. Po przybyciu na miejsce poszczególnych służb utworzono COPI czyli sztab służb - po rozpoznaniu i ocenie służby przystąpiły do neutralizacji zdarzenia. Wspomniane już wcześniej, przyjęte w służbach procedury i procesy (policja odpowiada za 7 procesów) pozwoliły na szybkie działanie. Podkreślić należy dobre wyposażenie służb w wszelkiego rodzaju sprzęt ratownictwa, transportu, łączności – np. przewoźne stanowisko dowodzenia.

Gospodarze podkreślali, że istnieją wysokie standardy dot. budowy tuneli - wymagany jest pas awaryjny, tunel ewakuacyjny, wydajna instalacja wentylacyjna co pomaga służbom ratowniczym i jednocześnie minimalizuje ryzyko wystąpienia katastrof. Jako ciekawostkę można dodać, że ww. tunel został zbudowany na powierzchni ziemi co wynika z uwarunkowań holenderskich (depresja, astronomiczne ceny gruntów), a teren nad tunelem został przeznaczony na budowę osiedla mieszkaniowego.

- Praktyczne wykorzystanie poznanego modelu działania

Delegacja uczestniczyła w spotkaniu z przedstawicielami Policji miasta Alpha. W mieście tym 09. 04. 2011 roku doszło do brutalnego aktu terrorystycznego, gdzie uzbrojony szaleniec zastrzelił w centrum handlowym Ridderhof sześć osób, a następnie sam popełnił samobójstwo (w pozostawionym liście informował o podłożeniu bomb w 5 innych centrach handlowych). Oficer policji (kobieta/ dowódca akcji) przedstawiła z jakimi problemami przyszło się zmierzyć. Były to m.in.: opanowanie paniki, ewakuacja, opieka psychologiczna, czynności śledcze. Zdarzenie to wywołało w kraju ożywioną dyskusję dotyczącą dostępu do broni (21 letni sprawca, osobnik nie zrównoważony psychicznie był członkiem klubu strzeleckiego i posiadał trzy sztuki broni palnej, w tym broń maszynową).

Rozwiązania polskie w tym zakresie wydają się być dużo lepsze. W toku dalszego szkolenia uczestnicy szkolenia zapoznali się z drugim zdarzeniem kryzysowym jakie faktycznie miało miejsce, tj. pożar w więzieniu dla młodocianych przestępców, zamieszki między osadzonymi. W trakcie dyskusji strony - holenderska i polska przedstawiły swoje algorytmy czynności jakie powinny zostać podjęte przy takim zdarzeniu- nie bez zadowolenia skonstatowano, że działania były niemal identyczne.

Jako główny problem wskazano mogące zaistnieć spory kompetencyjne- bowiem w Holandii, jak i w Polsce służba więzienna jest podporządkowana innemu ministerstwu, co powodowało istotne komplikacje w interwencji policji na terenie zakładu karnego. Gospodarzom bardzo podobało się, że w polskiej policji istnieją przy KWP oddziały prewencji, a także jednostki antyterrorystyczne SAT i SPAP gotowe w krótkim czasie dotrzeć na miejsce zdarzenia. W realiach policji regionu Midden funkcjonuje struktura zbliżona do polskiego NPP, czyli 120 policjantów mających dyżur, jest zobowiązanych do stawienia się do pracy na sygnał alarmowy.

- **Prezentacja dotycząca przygotowania dwudniowej imprezy masowej” 3 October” w Komendzie Policji w Leiden**

W ostatnim dniu pobytu delegacja przybyła do siedziby policji w Leiden. Komenda mieszcząca się w centrum miasta jest zorganizowana podobnie jak jej odpowiedniki w Polsce. Znajdują się w niej recepcja, stanowisko kierowania, pomieszczenia dla poszczególnych pionów policji, dla osób zatrzymanych oraz obszerny parking i garaże dla sprzętu transportowego. Komendant Policji w Leiden przedstawił sposób przygotowania się miejscowej Policji do zabezpieczenia imprezy masowej "3 October" odbywającej się co roku w Leiden. Impreza organizowana cyklicznie na przełomie października i listopada gromadzi kilkadziesiąt tysięcy osób, które przybywają na liczne koncerty muzyczne, zabawy, targi. Gospodarz podkreślił, że przygotowania trwają kilka miesięcy, specjalnie powołany sztab sporządza scenariusz oraz plan zabezpieczenia przewidujący wystąpienie sytuacji kryzysowych. Duży nacisk położony jest na akcję informacyjną wśród uczestników np. specjalne tablice informują o kierunkach przemieszczania się, drogach ewakuacyjnych. Restrykcyjnie wymagania stawiane są handlującym-stragany i stoiska mogą stać tylko w miejscach dokładnie wyznaczonych co może mieć kolosalne znaczenie np. przy konieczności ewakuacji, dojazdu służb ratowniczych. Dowiedzieliśmy się również, że wg. obowiązujących w Holandii przepisów ozdoby np. świąteczne umieszczone w miejscach publicznych muszą być wykonane z materiałów ogniotrwałych. Z okazji imprezy służby miejskie zobowiązują mieszkańców do usunięcia z ulic i chodników tysiące rowerów– nie zabrane są usuwane przez służby komunalne.

Polskie realia współpracy w ramach występowania sytuacji kryzysowych

Proces zarządzania kryzysowego obejmuje cztery przenikające się i silnie skorelowane obszary działań:

- **zapobieganie** czyli działania eliminujące lub redukujące prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia oraz ograniczające jego skutki,
- **przygotowanie** a więc planowanie w jaki sposób i jakimi środkami należy reagować w razie wystąpienia zagrożenia,
- **reagowanie** - ograniczenie skutków zagrożenia oraz niesienie pomocy poszkodowanym,
- **odbudowa** - mająca na celu przywrócenie stanu poprzedniego lub lepszego niż poprzedni. Konsekwencją przyjętych reguł jest określenie następujących szczebli zarządzania,
- **powiatowy(gminny)** -podstawowy poziom wykonawczy,
- **wojewódzki** - poziom wspomaganie i koordynacji działań na obszarze województwa,
- **centralny** - poziom wspomaganie i koordynacji działań na obszarze kraju.

Miasto Kraków z dniem 1 stycznia 1999 roku uzyskało status miasta na prawach powiatu co oznacza, iż realizuje zadania i kompetencje zarówno gminy jak i powiatu, zaś Prezydent pełni również funkcję starosty. Prezydent jest zwierzchnikiem miejskich służb, inspekcji i straży. Zapewnia współdziałanie wszystkich jednostek administracji samorządowej działających na obszarze miasta oraz kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniom życia i zdrowia a także klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym stanom oraz zwalczania i usuwania ich skutków.

Podmiotem reprezentującym Prezydenta Miasta Krakowa odpowiedzialnym za współdziałanie z organami administracji samorządowej i instytucjami powołanymi do prowadzenia i organizowania akcji ratowniczych oraz koordynację tych działań przy pomocy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego jest Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK.

Organem doradczym Prezydenta w zakresie kierowania działaniami w sytuacjach szczególnych jest Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, złożony z pracowników samorządu, funkcjonariuszy służb, inspekcji i straży. Celem funkcjonującego PZZK jest doskonalenie współdziałania między służbami ratowniczymi, inspekcjami i strażami oraz miejskimi jednostkami organizacyjnymi, doskonalenie umiejętności członków PZZK w przetwarzaniu i analizowaniu danych dla szybkiego prognozowania rozwoju zdarzeń i wypracowanie propozycji do decyzji w systemie zarządzania kryzysowego oraz sprawdzenie prawidłowości obiegu informacji o zdarzeniu. Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w Krakowie decyzją Szefa Zespołu podzielony został na grupy robocze:

- grupa monitorowania,
- grupa operacji i organizacji działań,
- grupa zabezpieczenia logistycznego,
- grupa opieki zdrowotnej i pomocy socjalno-bytowej.

Komendant Miejski Policji jest członkiem grupy operacji organizacji działań. Do podstawowych zadań realizowanych przez przedstawicieli w/w grupy należy m.in. planowanie oraz kierowanie i koordynowanie działaniami, realizowanie procedur wynikających z Planu Reagowania Kryzysowego, wnioskowanie o przeprowadzenie ewakuacji, udział w jej realizacji, koordynowanie prac mających na celu zabezpieczenie i likwidację skutków powodzi, ustalenie potrzebnych sił i środków do prowadzenia prac zabezpieczających, sporządzenie raportu uwzględniającego przyczyny zdarzenia, powstałe zagrożenia, przebieg działań ratowniczych oraz opracowanie wniosków wynikających z zaistniałej sytuacji.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego przeprowadza cykliczne szkolenia grup roboczych, ćwiczenia aplikacyjne i praktyczne związane z określonym rodzajem zagrożenia. Doświadczenia z ćwiczeń oraz bieżąca analiza stanu i rodzajów zagrożeń stanowi podstawę do aktualizacji rozwiązań planistycznych i ewentualnych korekt przyjętych sposobów działania. Członkowie poszczególnych grup roboczych biorą również udział w opiniowaniu Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego dla Powiatu grodzkiego Kraków i gminy Miejskiej Kraków zatwierdzanego przez Wojewodę małopolskiego.

W celu zapewnienia właściwej organizacji działań w warunkach katastrofy naturalnej i awarii technicznej oraz prawidłowej współpracy z innymi służbami ratowniczymi w KMP w Krakowie funkcjonuje Plan Działania Komendanta Miejskiego Policji w Krakowie w warunkach katastrofy naturalnej i awarii technicznej, który zawiera szczegółowe procedury działań realizowanych przez policję.

Plan działania kierownika jednostki jest elementem planu Reagowania Kryzysowego i stanowi jego rozwinięcie pod względem sposobów oraz sił i środków do wykonania zadań policyjnych. Plan zawiera zadania Komendanta Miejskiego Policji wykonywane w związku z potencjalnym zagrożeniem w zakresie: alarmowania i ostrzegania, działań porządkowych, ratowniczych i związanych z przywróceniem stanu istniejącego przed wystąpieniem zagrożenia, organizację działań KMP w Krakowie w tym procedury postępowania służby dyżurnej, funkcjonowania systemu alarmowania stanów osobowych oraz w ramach powszechnego systemu ostrzegania i alarmowania, określenie sił i środków do realizacji zadań, tryb powołania, zadania, organizację i obsadę osobową sztabu kryzysowego Komendanta Miejskiego Policji, organizację łączności na potrzeby prowadzonych działań, zabezpieczenie logistyczne, działań, przygotowanie ochrony ewakuacji własnej jednostki przed zagrożeniem oraz organizację współdziałania z właściwymi organami administracji publicznej i służbami w zakresie ostrzegania i alarmowania, wymiany informacji, zapewnienia łączności, wsparcia logistycznego działań.

W przypadku działań w warunkach zagrożenia katastrofą naturalną i awarią techniczną działaniami Policji na terenie miasta Krakowa kieruje Komendant Miejski Policji w Krakowie lub wyznaczony przez niego dowódca operacji. Komendant Miejski Policji może również powołać Sztab Kryzysowy w oparciu o rozbudowę organizacyjno - etatową

istniejącego etatowo Sztabu Policji o dodatkowe zespoły specjalistów z innych służb na potrzeby konkretnych działań. Jest organem wspomagającym dowódcę w kierowaniu, koordynacji i kontroli działań ratowniczych.

Głównymi zadaniami Sztabu Kryzysowego jest sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań związanych z osiągnięciem pełnej gotowości do działań, zbieranie i analizowanie informacji o sytuacji oraz przygotowanie kierownikowi jednostki lub dowódcy operacji propozycji rozwiązań, koordynowanie działań komórek organizacyjnych i ich zabezpieczenie logistyczne oraz współdziałanie z właściwymi ogniwami reagowania administracji publicznej i innych służb ratowniczych.

W zależności od rodzaju i zakresu prowadzonych działań ratowniczych Komenda Miejska Policji w Krakowie współdziała przede wszystkim z:

- powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w zakresie wymiany informacji o istniejących i przewidywanych zagrożeniach, uzgadnianie zadań w sytuacji prowadzenia ewakuacji ludności, zwierząt i mienia (drogi ewakuacji, punkty zbiorek, miejsce rozmieszczenia ewakuowanej ludności i mienia, miejsce rozmieszczenia punktów pomocy humanitarnej, proponowanie wprowadzenia przepisów porządkowych na określonym terenie, informowanie o posiadanych siłach i środkach oraz realizowanych przez nie zadaniach, uzgadnianie wspólnej polityki informacyjnej.
- Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w zakresie uzgadniania organizacji ruchu drogowego w rejonie prowadzonych działań ratowniczych, w tym dróg dojazdu sił ratowniczych, dróg ewakuacji ludzi i mienia, ustalania stref zagrożonych i zabezpieczenia ich przed dostępem osób nieupoważnionych, pomocy w egzekwowaniu poleceń wydanych przez kierującego akcją ratowniczą dot. ewakuacji mieszkańców z zagrożonych budynków, usunięcia pojazdów lub innego sprzętu utrudniającego prowadzenie działań oraz wymiany informacji o ofiarach i osobach zaginionych.
- Kierownikiem Pogotowia Ratunkowego w zakresie zabezpieczenia tras przejazdu karet pogotowia do miejsc zagrożonych oraz wymiany informacji o potrzebach pomocy przez służbę zdrowia w nagłych wypadkach,
- Jednostkami wojskowymi w zakresie uzgadniania tras dojazdu sprzętu wojskowego (ciężkiego i ponadgabarytowego) i ewentualnego pilotażu, wymiany informacji o przegrupowaniu wojsk i potrzebach w zakresie zabezpieczania ich przemieszczenia, wykorzystania obiektów wojskowych do zakwaterowania i wyżywienia policjantów biorących udział w działaniach ratowniczych,
- Powiatowym Lekarzem Weterynarii w zakresie udzielania pomocy w egzekwowaniu przepisów wprowadzonych na danym terenie w związku z zaistniałą sytuacją, udział w likwidacji zagrożenia ze strony niebezpiecznych zwierząt wymiana informacji o zagrożeniach dla ludzi i środowiska wywołanych sytuacją kryzysową,
- z ZIKIT w zakresie uzgadniania objazdów rejonów zagrożonych oraz ich oznakowania, wymiany informacji na temat nieprzejezdnych odcinków dróg oraz sposobu ich zamknięcia dla ruchu, wymiany informacji o sytuacji na drogach oraz informowanie użytkowników dróg za pośrednictwem środków masowego przekazu.

Zasady współpracy policji z administracją lokalną

Przepisy normujące zasady współpracy policji z samorządem lokalnym oraz administracją rządową w województwie

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Art. 3. *Wojewoda oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta sprawujący władzę administracji ogólnej oraz organy gminy, powiatu i samorządu województwa wykonują zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w ustawach.*

Art. 6c. 1. *Komendanta powiatowego (miejskiego) Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji, po zasięgnięciu opinii starosty.*

Art. 6d. 1. *Komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów.*

Art. 10. 1. *Komendanci Policji, składają roczne sprawozdania ze swojej działalności, a także informacje o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego właściwym wojewodom, starostom, wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast), a także radom powiatu i radom gmin. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego sprawozdania i informacje składa się tym organom niezwłocznie na każde ich żądanie.*

3. *Rada powiatu (miasta) oraz rada gminy na podstawie sprawozdań i informacji, o których mowa w ust. 1, może określić, w drodze uchwały, istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.*

4. *Uchwała, o której mowa w ust. 3, nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonywania zadań przez Policję.*

5. *Komendanci powiatowi (miejscy) Policji są obowiązani udostępniać komisji bezpieczeństwa i porządku, na żądanie jej przewodniczącego, dokumenty i informacje dotyczące pracy Policji na terenie powiatu, z wyjątkiem akt personalnych pracowników i funkcjonariuszy, materiałów operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz akt w indywidualnych sprawach administracyjnych.*

Art. 11. 1. *Wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może żądać od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.*

2. *Żądanie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Żądanie to nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonania zadania przez Policję.*

6. *Żądanie, o którym mowa w ust. 1, naruszające prawo jest nieważne. O nieważności żądania stwierdza wojewoda.*

Uprawnienia wojewody/prezydenta miasta w zakresie zadaniowania policji

1. Organy Policji na mocy art. 3 Ustawy o Policji realizują zadania są w układzie zespolonym z wojewodą. Polecenia kierowane do tych organów są poleceniami służbowymi, gdyż wojewoda, zgodnie z art. 7 [ustawy z 1998 r. o administracji rządowej w województwie], jest zwierzchnikiem zespolonej administracji rządowej.

2. Związki Policji z władzą lokalną (art.10 Ustawy) mają charakter sprawozdawczej zależności w postaci obowiązku składania jej przez Policję rocznych sprawozdań. Jest to sprawozdawczość planowana (statyczna). Drugą kategorią jest sprawozdawczość dynamiczna, która nie ma charakteru planowego, lecz wynika z konieczności dokonania analizy stanu zagrożenia bezpieczeństwa. Jej odmianą jest zależność nadzwyczajna polegająca na obowiązku przywrócenia porządku na żądanie miejscowych władz.

Z przedmiotowym zagadnieniem wiążą się trzy podstawowe dokumenty w postaci uchwał Rady Miasta (Powiatu): 1) w sprawie określenia istotnych dla wspólnoty samorządowej zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, 2) w sprawie zobowiązania komendanta miejskiego (powiatowego) Policji do przedstawienia sprawozdania i informacji o stanie bezpieczeństwa publicznego, 3) w sprawie rozpatrzenia sprawozdania komendanta miejskiego (powiatowego) Policji. Podstawę podejmowania określonych uchwał stanowi art. 7 ust. 1 pkt 14 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 4 ust.1 pkt 15 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz dyspozycja ust. 1 i 3 komentowanego przepisu.

Wprawdzie uchwała, jak wynika z dyspozycji ust. 4 komentowanego przepisu, nie może określać zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy Policji konkretnych czynności, ale jest pożądane określenie obszarów, które policjanci powinni objąć szczególnym nadzorem, według wagi zagrożenia, np. 1) rozboje, wymuszenia rozbójnicze i pobicia, dokonywane w porze nocnej, w szczególności na terenie osiedli mieszkaniowych, 2) rozprowadzanie narkotyków wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na terenie i w sąsiedztwie szkół, 3) wybryki chuligańskie i niszczenie mienia, dokonywane przez grupy młodzieży, w szczególności na terenach dworców i przystanków kolejowych i autobusowych, a także stadionów, 4) włamania do mieszkań, 5) nagminne naruszenia przepisów ruchu drogowego, w szczególności znaczne przekroczenia dopuszczalnej prędkości na drodze uczęszczanej przez dzieci i młodzież w wieku od 7 do 14 lat, stwarzające zagrożenie życia i zdrowia, 6) kradzieże pojazdów samochodowych, w szczególności w okresie wakacji letnich.

W następstwie tak przygotowanej uchwały można wymagać od odpowiednich organów Policji informacji na temat eliminacji lub stopnia ograniczenia wskazanych zagrożeń.

3. Wójt - prezydent miasta może żądać od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym, a zakres realizacji żądania w zakresie sposobu przywrócenia naruszonego porządku prawnego należy do kompetencji Policji i jest uzależniony od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa.

4. Na podstawie komentowanego przepisu oraz w związku z art. 7 ust. 1 pkt 14 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) np. burmistrz może polecić komendantowi powiatowemu Policji natychmiastowe podjęcie działań zmierzających do usunięcia określonego zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, pod warunkiem że polecenie nie dotyczy czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Żądanie to nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonania zadania przez Policję oraz nie narusza prawa.

WNIOSKI KOŃCOWE

1. Holenderski model zasad współdziałania podmiotów w systemie zarządzania kryzysowego jest podobny do polskich rozwiązań. Niemniej jednak w polskich realiach kompetencje, a co za tym idzie i zakres odpowiedzialności poszczególnych służb i organów (policji, straży pożarnej, wojewody, prezydenta miasta, itp.) w sytuacji zaistnienia wydarzenia o charakterze nadzwyczajnym wymagającym współdziałania w ramach systemu zarządzania kryzysowego - wynika bezpośrednio z przepisów prawa. System holenderski stwarza możliwość kierowania procesem decyzyjnym bezpośrednio przez osobę, której nadano takie uprawnienia z uwagi na posiadane przez nią kompetencje bądź w drodze głosowania członków sztabu zarządzania kryzysowego.
2. Szkolenie rozpoczęło się od wykładów teoretycznych z tematyki związanej ze strukturą i organizacją Policji, Straży Pożarnej, Służby Zdrowia oraz zasadami ich wzajemnej współpracy w systemie zarządzania kryzysowego na najwyższym szczeblu zarządzania. W dalszej kolejności omówiono zasady współdziałania poszczególnych formacji stopniowo wprowadzając informacje o praktycznych przejawach współpracy służb na niższych szczeblach, aż do poziomu lokalnych komisariatów. Na zakończenie przedstawiono współpracę na przykładzie zabezpieczenia imprezy masowej. Wydaje się, iż przekaz byłby bardziej efektywny i łatwiejszy do porównania z systemem polskim, gdyby prezentację obowiązujących w Holandii zasad i metod zarządzania kryzysowego omówić w odwrotnej kolejności – rozpoczynając od lokalnych zagadnień i funkcjonujących relacji poszczególnych podmiotów, dojść stopniowo do szczebla centralnego omawiając pomiędzy tymi skrajnymi pozycjami zasady funkcjonowania sztabów zarządzania kryzysowego w różnym rangą sytuacjach o charakterze kryzysowym.
3. W czasie spotkań z przedstawicielami strony holenderskiej podkreślali oni, że każda zaistniała sytuacja kryzysowa jest poddawana szczegółowej analizie, studiom, które mają usprawnić, doprecyzować istniejące procedury /scenaria/, korzystają również z doświadczeń Policji innych krajów.
4. Policja holenderska obecnie znajduje się w przededniu znaczącej reformy - od kilku lat bowiem dostrzeżono, że obecny model, tj. faktyczne funkcjonowanie 25 regionów policyjnych nie sprawdza się do końca. Dlatego od 2004 roku podjęto działania, szkolenie zmierzające do stworzenia policji narodowej. Według przekazanych informacji zamiast dotychczasowych 25 regionów policyjnych w 2012 roku ma być ich tylko 10. W późniejszym okresie nastąpić będzie dalsza centralizacja zakończona być może utworzeniem centralnego organu zarządzającego na zasadzie polskiej komendy głównej.

CZEŚĆ DRUGA

Wizyta w Wielkiej Brytanii
9- 16 października 2011 roku

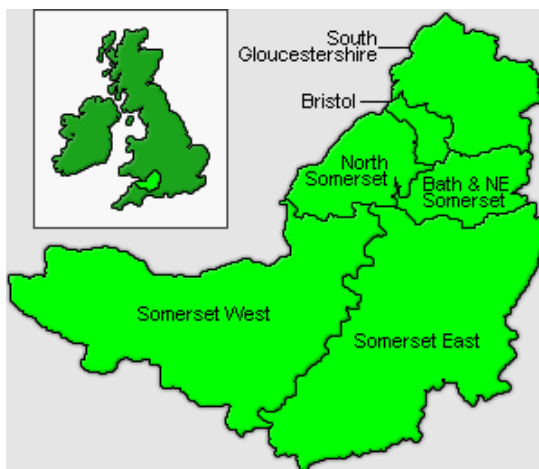
Założeniem opisanej poniżej wizyty delegacji małopolskiej policji, jaka odbyła się w ramach programu Leonardo da Vinci, w okresie 9 – 16 października 2011r w regionie Avon and Somerset, było zapoznanie się z wszystkimi, dostępnymi w tak krótkim czasie, aspektami działań brytyjskiej policji. Program wizyty opracowany został dzięki współpracy strony polskiej i brytyjskiej a jego realizacja pozwoliła na osiągnięcie zaplanowanych celów wizyty.

W trakcie wizyty uczestnicy delegacji zapoznali się z zarysem historii brytyjskiej policji, wynikającą z tej historii strukturą organizacyjną, strategią działania i zakresem kompetencji Komendy regionalnej Avon and Somerset w Portishead, a także podległych jej Komend na terenie regionu, niektórymi aspektami szkolenia policjantów brytyjskich w Ośrodku Szkolenia Komendy w Portishead, procesem wykrywczym w sprawach o największej wadze i wykorzystywanych przez brytyjską policję narzędziach wykrywania przestępstw (omówionym na podstawie rzeczywistych postępowań), działaniami w zakresie przywracania porządku publicznego, pracą Departamentu ds. Przestępstw Kryminalnych Regionu Avon & Somerset, Departamentu ds. Przestępczości Zorganizowanej, specyficznymi, brytyjskimi przepisami w zakresie użycia przez Policję broni palnej, zasadami działania Ośrodka Koordynacyjnego Regionu, sposobami rozwiązywania przez policję brytyjską problemów związanych z przemocą domową.

Zagadnienia te omawiane były z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, poprzez bezpośrednią obserwację działań Policji brytyjskiej, prezentację wykorzystywanego przez nią sprzętu oraz w drodze dyskusji.

Gośćmi policji brytyjskiej byli:

- insp. Zbigniew Ostrowski, Komendant Miejski Policji w Tarnowie;
- insp. Maria Łopusińska, Komendant Powiatowy Policji w Wadowicach;
- nadkom. Agata Sapota, Oficer Dyżurny Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie;
- nadkom. Paweł Starzec, Oficer Dyżurny Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie;
- mł. asp. Ewa Gancarczyk, Oficer Dyżurny Komisariatu Policji w Makowie Podhalańskim;
- kom. Bartłomiej Morek- Specjalista Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

10. 10. 2011r.

Historia policji brytyjskiej, obecne trendy, szkolenie policjantów brytyjskich

- 1205 – pierwsi brytyjscy policjanci pracujący dorywczo i nieodpłatnie
- 1829 – Robert Peel powołuje siły Policji Metropolitarniej
- 1839 – działalność sił policyjnych zostaje rozciągnięta poza obszar stolicy kraju
- 1846 – działania czysto prewencyjne Policji zostają rozszerzone poprzez wprowadzenie detektywów
- 1914 – pierwsza kobieta w Policji brytyjskiej
- 1919 – pierwszy strajk Policji brytyjskiej (spowodowany niskimi płacami i prawie zupełnym brakiem wolnych dni)
- 1974 – ukształtowana zostaje Policja brytyjska w obecnej swojej strukturze
- 2002 – powołana zostaje instytucja Wspomagającego Oficera Dzielnicy

Obecnie w Policji brytyjskiej mamy 43 Komendy Policji (dane dotyczące obszaru Anglii i Walii), które moglibyśmy porównać z naszymi Komendami Wojewódzkimi. Jedną z nich jest Komenda Avon & Somerset, która powstała 1974 roku (nazwa pochodzi od nazw powiatów). Obecnie w Komendzie pracuje 3400 oficerów oraz 350 specjalnych policjantów. Komendą tą dowodzi Chief Constable Colin Port. Siedziba znajduje się w Portishead, North Somerset. W Policji brytyjskiej pracuje około 144 000 Policjantów. Liczba pozostałego personelu to 80 300 osób. Takie siły obsługują populację liczącą około 61 mln ludzi.

Tekst ślubowania:

Uroczyście i oddanie zobowiązuję się i potwierdzam, że będę sumiennie i szczerze służył Królowej w służbie policyjnej, z bezstronnością, prawością, pilnie i obiektywnie, przestrzegając podstawowych praw człowieka oraz z równym szacunkiem dla wszystkich ludzi; a także będę, ze wszystkich swoich sił, zapewniał i pilnował porządku i zapobiegał wszelkim przekroczeniom zagrażającym osobom i własności; oraz, iż przestrzegając złożonego ślubowania wedle najlepszych moich możliwości i wiedzy, wiernie wypełniał będę obowiązki w oparciu o przepisy prawa.

Policjant brytyjski, w oparciu o uprawnienia nadane mu przez Królową, ma za zadanie:

- chronić życie i własność obywateli,
- utrzymywać prawo i porządek,
- zapobiegać i wykrywać przestępstwa.
- ścigać sprawców naruszeń porządku publicznego

- zatrzymywać osoby naruszające przepisy prawa w szerokim znaczeniu.

Szkolenie policjanta obejmuje:

0-6 miesięcy zajęć w klasach lekcyjnych

7-10 miesięcy wykładów

11-24 miesiące podstawowej pracy podlegającej ocenie

Proces wykrywczy związany ze zdarzeniami o największej wadze na przykładzie rzeczywistych postępowań

Policjanci brytyjscy, podobnie jak i Policjanci polscy, wykorzystują w pracy wykrywczej dane uzyskane na podstawie oględzin miejsca zdarzenia, zeznań świadków, dostępnych policyjnych i poza policyjnych baz danych, lokalizacji telefonów komórkowych, billingów połączeń telefonicznych itp. Posiadają jednak również bardzo przydatne narzędzia, którymi nie dysponuje, lub które posiada jedynie w bardzo ograniczonym zakresie Policja polska. Jest to np. system kamer monitorujących CCTV (na to narzędzie wielokrotnie zwracamy uwagę w powyższym sprawozdaniu, ponieważ w połączeniu z innymi systemami jest ono szczególnie użyteczne) obejmujący zasięgiem większość obszaru każdego ze znaczniejszych miast a także sieć dróg pomiędzy miastami. Właścicielem systemu są władze lokalne. Przekazanie danych następuje po złożeniu prostego pisemnego wniosku przez Policjanta prowadzącego sprawę. Materiał otrzymuje on w formie elektronicznej na płycie dvd. System ten połączony jest z systemem automatycznej rejestracji numerów rejestracyjnych pojazdów. Istnieje więc duże prawdopodobieństwo szybkiego uzyskania nagrania z przebiegu zdarzenia, wizerunku sprawcy i ofiar a następnie przesłania drogi przybycia sprawcy na miejsce, trasy przemieszczania się sprawcy i jego pojazdu przed i po zdarzeniu. Kolejnym atutem Policji brytyjskiej jest posiadanie wielu sprawnych kanałów komunikacyjnych ze społeczeństwem (poprzez liczne strony internetowe policji, telefony zaufania, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami. Policja brytyjska ma również możliwość zamieszczania wizerunków sprawców zdarzeń w mediach (szczególnie jest to rozpowszechnione na stronach internetowych) bez konieczności uzyskiwania zgody Sądu. Dotyczy to również osób skazanych za przestępstwa (obywatele mogą dzięki temu informować Policję, iż na danym terenie zauważono sprawcę np. włamań). Ponadto osoby dokonujące przestępstw objęte są stałym nadzorem przez Policję. Zbierane są na bieżąco informacje o miejscu ich pobytu, pojazdach, kontaktach. Za otrzymane istotne informacje istnieje możliwość wynagradzania osób je przekazujących. Stosuje to również Nasza Policja. Jednakże na terenie Wielkiej Brytanii osoba, która przekaze informacje może liczyć na większą anonimowość. Nie musi w ogóle podejmować bezpośredniego kontaktu z Policjantem. Informację może przekazać telefonicznie lub za pośrednictwem Internetu a pieniądze otrzymać na wskazany numer konta.

Omówienie procesu wykrywczego na przykładzie „Operacji Argentyna” dot. zabójstwa kobiety

Zespół składa się z lidera oraz pracowników z pewnym doświadczeniem. Podczas spotkań zespołu zostają przedstawione zebrane ślady i dowody, następuje identyfikacja ofiary, identyfikacja podejrzanych, przeprowadzone analizy całości zebranych materiałów itp. Omawiana sytuacja: ...”znaleziono zwłoki młodej kobiety w jej mieszkaniu. Kobieta spotykała się z różnymi mężczyznami wielu narodowości. Znajomości nawiązywała w miejscowych klubach... Po omówieniu posiadanych informacji przeanalizowano system CCTV dzięki któremu odtworzono ostatnią drogę ofiary z klubu (zarejestrowano samochód z dwoma NN osobami). Również dzięki CCTV ustalono osoby wchodzące do budynku mieszkalnego, gdzie mieszkała ofiara. Sprawca po popełnieniu morderstwa dokonał

podpalenia mieszkania (zdjęcia z CCTV pozwoliły dokładnie określić czas wyjścia sprawcy z budynku mieszkalnego). Zabójcą okazał się 30 – letni narkoman, który przebywając w więzieniu (za posiadanie narkotyków). Pochwalił się swoim „wyczynem” współwięźniowi, który przekazał uzyskaną informację Policji. Sprawca otrzymał dożywocie. Przykład ten pokazuje maksymalne wykorzystanie systemu CCTV jak również współpracę społeczeństwa z policją w przypadku uzyskania jakichkolwiek informacji dot. przestępstw. Odzwierciedla też niezmienną regułę, iż w pracy policyjnej, mimo posiadania nowoczesnych środków technicznych nadal nie należy zapominać o podstawowych metodach, jak praca z osobowymi źródłami informacji.

11. 10. 2011r.

Codziennie odprawy do służby – wizyta w Komendzie Policji w Bath

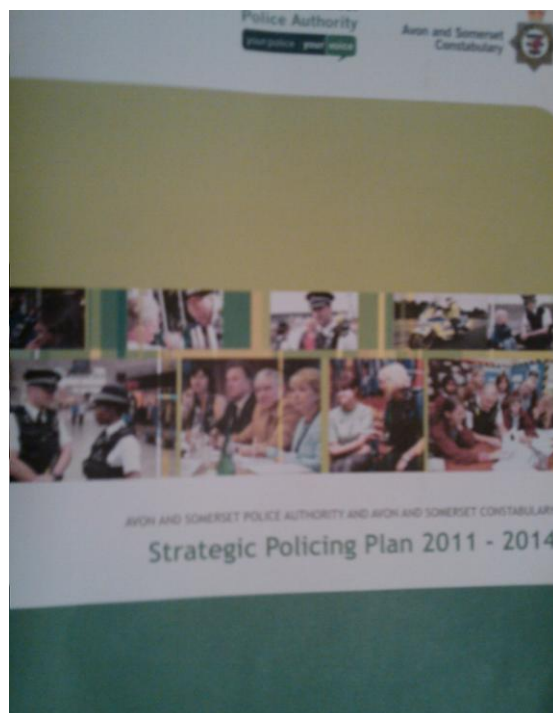
Komenda w Bath obejmuje swoim działaniem teren samego miasta Bath oraz północno wschodniego obszaru regionu Somerset . Podlegają jej dwa Komisariaty – w Radstock i Keynsham. Można ją uznać na odpowiednik naszych Komend Powiatowych. Odprawy do służby odbywają się codziennie rano. Najpierw ma miejsce odprawa dla całości „powiatu”. **Omawia się wydarzenia z 24 godzin oraz zadania na kolejne 24 godziny.** Następna dotyczy już jedynie samego miasta Bath. W odprawie „powiatowej” uczestniczy komendant Jednostki, komendanci obu podległych Komisariatów (nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem łącza audio-video), Dyżurny Oficer Jednostki, szefowie zespołów: dochodzeniowego, operacyjno-wywiadowczego i dzielnicowych a także osoba odpowiedzialna za prewencję kryminalną oraz osoba odpowiedzialna za stałą poprawę jakości pracy Jednostki. Omawiana jest realizacja zadań wyznaczonych poprzedniego dnia oraz zadania jakie są wyznaczone na dzień kolejny. Omawiane są informacje dotyczące osób karanych przebywających na obszarze działania Jednostki i **objętych wspomnianą już wcześniej swego rodzaju stałą „inwigilacją”**. Każda z uczestniczących osób wypowiada się na temat realizacji zadań w zakresie odpowiedzialności swojego zespołu. W Jednostce, podczas naszego pobytu, odbywa się jeszcze trzecia odprawa, obejmująca już jedynie Policjantów z rannej zmiany przystępujących do służby.

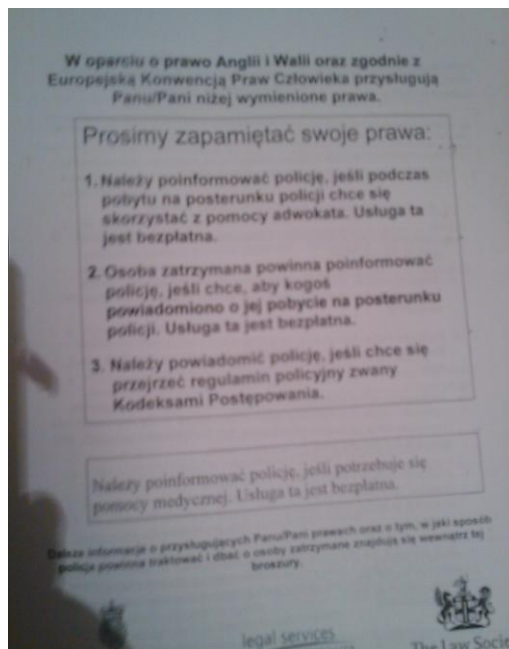
Należy pamiętać, iż w Jednostce nie przyjmuje się bezpośrednio zgłoszeń przekazywanych telefonicznie. Do zgłoszeń służą telefony alarmowe, które przyjmowane są w centrum telefonicznym w Komendzie Avon&Somerset, w miejscowości Portishead.

Osoba odpowiedzialna za stałą poprawę jakości pracy Jednostki opracowuje strategię Komendy w Bath na podstawie strategii Komendy Avon&Somerset. Ten ostatni jest publikowany, aby obywatele mogli zapoznać się z misją, wizją, przyjętymi na ich podstawie wartościami, priorytetami na cały okres, na jaki opracowana została strategia (obecna odnosi się do lat 2011-2014) oraz na poszczególne lata a także związanym ze strategią planem finansowym. Opublikowane są tu również dane dotyczące stanu bezpieczeństwa na terenie regionu przed Policją i związane z nimi zadania policji. Podane są również przyjęte mierniki jakości pracy Policji. Do każdego egzemplarza dołączona jest zwrotna karta pocztowa – jest to jeden ze sposobów, w jaki obywatele mogą informować Policję o swoich problemach, proponowanych zmianach itp, a tym samym wpływać na przyszłe zmiany strategii.

Powyższe opracowanie odnosi się również do działań instytucji, jaką jest społeczna komisja nadzorująca pracę Policji. Składa się ona z 17 członków. Dziewięciu z nich to radni. Pozostali to niezależni członkowie wyłonieni ze społeczności regionu. Komisja decyduje jaki odsetek podatków przeznaczyć na pracę Policji. Monitoruje skargi i sprawdza czy są one właściwie rozpatrywane. Prowadzi konsultacje z lokalnymi społecznościami na temat ich potrzeb i dba o to by były one uwzględniane w kolejnych planach działań policji.

W Komendzie Policji w Bath zapoznano się również z organizacją pomieszczeń dla osób zatrzymanych. Za ich funkcjonowanie odpowiedzialny jest policjant tzw „custody sergeant”. Jest to jedyny policjant w tych pomieszczeniach. Pozostałe osoby to pracownicy cywilni posiadający jednak uprawnienia do stosowania środków przymusu. Zatrzymany otrzymuje wydruk pouczenia o przysługujących mu prawach we własnym języku (poniżej zaprezentowano pierwszą stronę pouczenia w języku polskim).

Cele są odpowiednio przystosowane dla osób nietrzeźwych, agresywnych czy osób nieletnich. Jest tam również gabinet gdzie wezwany lekarz może zbadać zatrzymanego, pomieszczenie gdzie każdy zatrzymany jest fotografowany oraz pobierane są odwzorowania linii papilarnych. W kolejnym z pomieszczeń znajduje się alkomat. Pomieszczenia aresztów posiadają pokoje przeznaczone do wykonywania czynności z zatrzymanymi. W większych miastach pomieszczenia aresztów podzielone są na sektory. Drzwi pełnią rolę śluz, które mogą być automatycznie zamykane powodując odcięcie części aresztu. Jedno z pomieszczeń do wykonywania czynności z zatrzymanymi posiada urządzenie rejestrujące i przekazujące na bieżąco do sąsiedniego obraz i dźwięk. Urządzenia rejestrujące znajdują się również w niektórych celach. Jedna z cel posiada specjalne wykończenie i może być utrzymana w stanie sterylnym aby można było pobrać wszelki możliwy materiał kryminalistyczny od zatrzymanego. Tego typu rozwiązania w większych miastach spowodowane są możliwością osadzania tam osób podejrzanych o terroryzm. Jedno z pomieszczeń wyposażone może być również w instalację umożliwiającą odzyskanie przedmiotów połkniętych przez osoby przemycające różnego rodzaju towary (np. narkotyki).

W Komendzie Policji w Bath zapoznano się z organizacją podejmowania interwencji na terenie miasta Bath, Midsomer i Keysham gdzie działa CCTV składający się z 192 kamer. Miasto Bath podzielone jest na 4 części zgodnie z kierunkami geograficznymi (Wschód, Zachód, Północ, Południe) – następnie dana część np. wschód podzielony jest na kolejne tzw. „kwadraty” które są obsługiwane przez pracowników cywilnych Policji – w trakcie codziennej służby jest tylko ok. 12 funkcjonariuszy pozostałe osoby to pracownicy cywilni. Najczęściej podejmowanymi interwencjami są sprawy dot. narkotyków, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych oraz wybryki chuligańskie. Zgłoszenie następuje na telefon alarmowy:

Obsługiwany przez pracowników cywilnych, następnie uzyskana informacja jest filtrowana i przekazywana drogą radiową lub elektroniczną do realizacji. W przypadku wybryków chuligańskich związanych z alkoholem, narkotykami informacja przekazywana jest drogą elektroniczną do pracownika obsługującego „dany kwadrat miasta” który po zapoznaniu się z informacją na miejsce zdarzenia wysyła radiowóz b idący w jego dyspozycji (nasze SWD). Natomiast w przypadku włamań, kradzieży, napadów itp. informacja zostaje przekazana do funkcjonariusza Policji drogą radiową do danej jednostki gdzie wystąpiło zdarzenie. Zagadnienie to zostało szerzej omówione w związku z wizytą w Centrum Koordynacyjnym.

12.10.2011r.

Szkolenia z zakresu przywracania porządku publicznego

Podczas naszej wizyty brytyjscy gospodarze zaprezentowali metody treningowe przeznaczone dla policjantów z oddziałów do zwalczania zakłóceń porządku publicznego. Policjanci przechodzili przed przystąpieniem do szkolenia coroczny test sprawnościowy (przechodzą go tylko policjanci z tych formacji oraz policjanci uprawnieni do używania broni palnej). Jako miejsce szkolenia wykorzystywane są przekazane policji tereny dawnych zakładów produkcyjnych. Przeprowadzone w naszej obecności szkolenie miało służyć ujednoliceniu procedur postępowania sił z poszczególnych komend. Miało to związek z doświadczeniami wyniesionymi przez Policję brytyjską z zamieszek, jakie miały miejsce w niedawnym okresie czasu w tym kraju.

Taktyka policji brytyjskiej opiera się nadal na *Akcie o zamieszkach* z roku 1967. Zgodnie z jego założeniem policja powinna dążyć do aresztowania wszystkich uczestniczących, niezależnie od ich stopnia udziału w zamieszkach. Policja dysponuje również wewnętrzną instrukcją postępowania (*Zamieszczone poniżej teksty stanowią tłumaczenia robocze materiałów przekazanych przez stronę brytyjską. Są one opracowane w specyficzny sposób tj. z punktu widzenia nie tylko Policji ale i uczestników zamieszek*).

Celem działań Policji w wypadku zaistnienia zamieszek jest:

- rozdzielić tłum na dające się opanować mniejsze grupy, aby następnie odizolować je lub rozproszyć,
- ujawnić akty przemocy, w jaki sposób są usprawiedliwiane i ustalić prowodyrów zamieszek,
- zapobiec rozprzestrzenieniu się zagrożenia,
- zdławić i złamać „ducha” tłumy,
- zebrać dane i dowody na potrzeby przyszłych postępowań.

Podstawowa choreografia działań policji:

- PAMIĘTAJ: kontrola/odizolowanie/ rozpraszanie;
- Policja osiąga kontrolę poprzez przemieszczanie kordonów;
- ROZPRASZANIE zależy od żmudnego/pozbawiającego złudzeń/nacisku na protestujących;
- Poddany zwiększonemu ciśnieniu ograniczony tłum tworzy „KOCIOŁ”,
- Legalność tego typu taktyki nie jest jasna,
- Policja będzie dążyć do rejestracji fotograficznych, poszukiwań, identyfikacji Twojej osoby,
- Zwykle pozostaje czas pomiędzy przybyciem a rozwinięciem sił policyjnych (dyskusje dowodzących/ekwipowanie/tworzenie kordonu,
- Ustalanie metod działania wobec tłumu/sposobów zebrania większej ilości dowodów/oczekiwanie na odzew na działania ze strony tłumu mającego przewagę liczebną,
- Taki czas to szansa dla tłumu np. na działania polegające na wejście w oczyszczone już i odizolowywane obszary lub uformowanie się w pobliżu oficerów dopiero zakładających ekwipunek,
- Podział tłumu na AKTORÓW i WIDZÓW,
- Małe zespoły oficerów zachęcają WIDZÓW i NIEŚMIAŁYCH AKTORÓW do zejścia na chodniki,
- Gdy ci ludzie odejdą, zespoły policyjne łączą się razem/ są uzupełniane aby uformować linie,
- Oficerowie policji uformowani w linie będą dążyć do zepchnięcia Cię (najlepiej na chodnik),
- Policjanci w liniach będą napierać na tłum, aby go podzielić,
- Powoli będą spychać tłum do tyłu, przemieszczać siły/cofać się/ zacieśniać i wzmacniać linie(wspomagani przez psy i pojazdy służbowe) aby złamać morale tłumu ,
- Obniżenie skuteczności rzucających poprzez ataki linii policjantów/koni. (Trudniej jest rzucać skutecznie kiedy uciekasz).

CELE PROTESTUJĄCYCH

- Nikt tak naprawdę nie wygrywa, ale kogo to obchodzi,
- Gdy policja już odejdzie twój prawdziwy cel ma być już osiągnięty,
- Znajdź miejsce, gdzie spowodujesz najwięcej zamieszania/szkód wobec twojego prawdziwego celu,
- Wyprowadź siebie i swoich kumpli bezpiecznie,
- Pomóż innym, gdy znajdą się w kłopotach (odbić zatrzymanych/ochronić rannych).

W czasie zamieszek do obserwacji tłumu delegowani są policyjni wywiadowcy. Policja stosuje w toku działań:

- Pałki wielofunkcyjne;

- Gaz CS/gaz pieprzowy;

- Pałki gumowe;

- Psy policyjne (dla utrzymania/wzmocnienia linii, utrzymania wolnych stref między liniami, aby wywołać postrach poprzez warczenie, szczekanie, spuszczenie ze smyczy, przeznaczone do ataku na indywidualne cele i wyciągnięcie ich z tłumu);

- Konie policyjne (używane do rozpraszania, tworzenia wolnej przestrzeni, przesuwania tłumu, powodowania postrachu). Pozwalają na wypełnienie utworzonych za nimi przestrzeni siłami Policji. Pozwalają zawieszać sieci na wysokość jeźdźca. Mogą pokonywać barykady, rozrzucać rumowiska lub przeskakiwać.

DZIAŁANIA

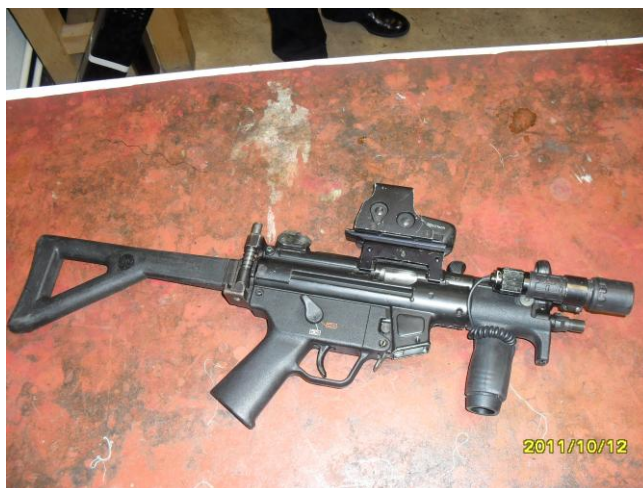
- Środki zaradcze (zespoły do zatrzymań, zabezpieczenie medyczne itp.);
- Plan dróg;
- Rozmieszczenie policyjnych kordonów;
- Usunięcie wszystkich nie zaangażowanych protestujących;
- Negocjacje;
- Aresztowanie protestujących;

ZASADY DZIAŁANIA ZESPOŁU DO USUWANIA PROTESTUJĄCYCH

- Stała łączność z dowodzącym;
- Zapewnienie bezpiecznego obszaru działania;
- Rozpoczęcie usuwania od negocjacji (5-stopniowe negocjacje);
- Ocenę możliwości metody zamykania;
- Stanowczość w prowadzonym działaniu;
- Usuwanie odizolowanych protestujących;

Jeśli chodzi o działania ściśle związane z meczami piłkarskimi, występują jedynie niewielkie różnice pomiędzy działaniami Policji polskiej a brytyjskiej. Policja brytyjska działa również wewnątrz stadionów. Kibice mają świadomość działania systemów CCTV i w związku z tym do planowanych starć pomiędzy nimi dochodzi raczej poza większymi skupiskami miejskimi. Kluby piłkarskie finansują działania Policji związane z obsługą meczów a wysokość dofinansowania ustalana jest z góry przed rozpoczęciem kolejnego sezonu, w drodze negocjacji i w oparciu o plan rozgrywek.

Zasady działania policjantów uprawnionych do używania broni palnej

Policja brytyjska posiada na wyposażeniu wiele rodzajów broni palnej, począwszy od gładko lufowej, automatycznej, po broń krótką. Jedynie nieliczni policjanci brytyjscy uprawnieni są do użycia broni palnej. W jednym tylko przypadku oni sami mogą zdecydować o jej użyciu. Mianowicie jeżeli zagrożone jest życie ludzkie. Wówczas wszelkie procedury są zbędne. Należy broni użyć aby życie swoje lub innej osoby ochronić. To rozwiązanie wydaje się być znacznie prostsze i bardziej racjonalne niż zastosowane w polskiej policji, gdzie mamy cały szereg rozbudowanych przypadków w jakich policjant może użyć broni.

Generalnie jednak zdaniem brytyjskich policjantów nie ma takiej potrzeby, aby byli oni wyposażeni w broń palną. Paralizator elektryczny (również i w tym wypadku jedynie nieliczni policjanci mają uprawnienia do ich używania) jest ich zdaniem w wielu wypadkach wystarczająco skuteczny. Poza wspomnianym wypadkiem zagrożenia życia, uprawniony Policjant brytyjski może użyć broni jedynie na polecenie posiadającego odpowiednie prerogatywy przełożonego (jest nim oficer pełniący dyżur w pomieszczeniach Komendy Avon & Somerset w Portishead).

Jeżeli nie ma zdarzeń nadzwyczajnych, to na terenie podległym tej Komendzie podczas jednej zmiany poruszają się dwa patrole złożone z policjantów uprawnionych do użycia broni. Są to patrole zmotoryzowane, a policjanci nawet nie noszą tej broni przy sobie. Jest ona umieszczona w specjalnych schowkach pojazdów. Użycie broni przez Policjantów brytyjskich uregulowane jest wewnętrzną instrukcją. Ta z kolei opracowana została w oparciu o cały szereg aktów prawnych zarówno brytyjskich (np. Criminal Law Act z 1967r, Criminal Evidence Act z 1984r), jak i międzynarodowych (np. Europejska konwencja praw człowieka i użycia przemocy).

13.10.20011r.

Trinity Road Police Station – najbardziej obciążona pracą jednostka w Bristolu a co za tym idzie w całym regionie. Organizacja tej Jednostki nie odbiega od założeń przyjętych w innych Jednostkach. Z uwagi na fakt, iż Trinity Road obsługuje też teren bristolskiego lotniska, to właśnie tam w pomieszczeniach dla zatrzymanych zastosowane są rozwiązania dotyczące osób podejrzanych o terroryzm, czy też osób, które połknęły przemycane przedmioty.

W Jednostce tej przedstawiono nam między innymi organizację i zasady pracy w zespole, który moglibyśmy przyrównać w pewnym stopniu do polskiego referatu dzielnicowych, choć jego rola jest znacznie szersza (*Zamieszczone poniżej teksty stanowią tłumaczenia robocze materiałów przekazanych przez stronę brytyjską*).

Zespół składa się z:

- jednego inspektora
- trzech sierżantów (pamiętajmy, że w Policji brytyjskiej stopień odpowiada też zajmowanemu stanowisku)
- 13 wyspecjalizowanych managerów „kierunkowych”
- 22 wspomagających oficerów dzielnicowych
- podzielony na 3 geograficzne zespoły dzielnicowych, odpowiadające trzem rejonom

Zagadnienia, jakimi się zajmują:

- subkultury gangów młodzieżowych
- narkotyki
- występki
- anty społeczne zachowania
- priorytetowe przestępstwa

Młodzieżowe gangi – młode osoby zaangażowane w starcia uliczne:

- Operacja „melonik”
- Operacja „latarnia morska”

- Spotkania wielu rodzajów służb
 - Związanych z egzekwowaniem prawa
 - Regulacyjnych
- Ograniczanie działalności gangów
- Regulacje dotyczące zachowań anty społecznych

Narkotyki:

- Operacja „latarnia morska” – narkotyki i broń palna
- Operacja „wicehrabia” – plantacje marihuany
- Związane z narkotykami zachowania anty społeczne
 - zamykanie domów związanych z obrotem narkotykami (regulacje prawne Wielkiej Brytanii pozwalają na ograniczanie lub pozbawianie prawa własności osób notorycznie dokonujących przestępstw)
- Zespół ds. kryminalnych
- Zespół spraw rejonowych
 - działania zapobiegawcze
 - uruchamianie potencjalnych możliwości

Występki

- Podporządkowanie zespołu ds. występków Inspektorowi zespołu dzielnicowych
- Uliczna prostytutka
 - każde z zagrożeń jest oszacowane, podlega natychmiastowej reakcji i działaniom zapobiegawczym,
 - działania skierowane na osoby czerpiące korzyści z procederu,
 - działania skierowane na klientów (regulacje prawne zachowań anty społecznych i warunkowe ostrzeżenia – należy pamiętać, iż w brytyjskim systemie prawnym korzystanie z prostytutki również jest zabronione),
- prostytutka „poza uliczną”
 - handel ludźmi/zagrożone kobiety
 - celem działań są środowiska

Zachowania antyspołeczne

- Ścisła współpraca z zespołem tematycznym ZAS
- Działania z ZAS
 - forsowanie zachowań pożądanых
 - zapobieganie naruszeniom prawa
- Potencjalne ofiary

- uporządkowany plan działań
- poszczególne punkty kontaktów
- ZAS Forum
- spotkania między służbami (instytucjami)

Przestępstwa „priorytetowe”

- Priorytety i zadania
 - planowanie w dwutygodniowych cyklach
 - zapewnienie środków
- Mierniki redukcji przestępczości
 - praca dla bezpieczeństwa społeczności ukierunkowana strategicznie na redukcję przestępstw
- Kontakty z osobami zwolnionymi z Zakładów Karnych

Działania policyjne ukierunkowane na obywateli:

- Społeczne fora
 - otwarte spotkania
- Społeczne partnerstwo
- Lokalne Zespoły Pomocnicze
 - powiązane z platformą spotkań między służbami/instytucjami
- Grupa Współpracy Stapelton Road
 - otwarte spotkania comiesięczne
- Wytwała praca w celu dotarcia do poszczególnych grup
- Sieci indywidualne
- Strony Internetowe

POLICJA AVON & SOMERSET– Nasza Misja „Sprawiać, by społeczność Avon & Somerset czuła się bezpieczna i była bezpieczna”

Departament ds. Przepęstw Kryminalnych Avon and Somerset

W skład takiego Departamentu wchodzą 3 zespoły składające się z oficerów posiadających różne specjalności którzy pracują w systemie zmianowym (podobnie jak nasz Wydział Kryminalny). Wszelkie dane związane z prowadzonymi sprawami znajdują się w systemie komputerowym który jest kompatybilny z innymi systemami gdzie znajdują się wszelkie informacje pochodzące między innymi z CCTV, rejestracja tablic rejestracyjnych, posiadane kontakty, telefony komórkowe, pojazdy, miejsca pobytu, itp. Zespoły te zajmują się różnymi kategoriami przepęstw m.in zabójstwami, działaniami gangów, jak również przepęstwami seksualnymi.

Przepępczość Zorganizowana GAIN

Oficerowie pracujący w zespołach zajmujących się przepępczością zorganizowaną wykonują swoje zadania nie tylko dla jednostki Avon and Somerset ale również dla 5 regionów w kraju. Występują 3 podstawowe zespoły które zajmują się:

- przepęstwami kryminalnymi

Rozpracowywanie gangów zajmujących się handlem narkotykami, jak również uprowadzaniem osób w celu wymuszenia okupu, przepęstwami biznesowymi, włamaniami dokonywanymi przez zorganizowane grupy na większą skalę, prowadzą też mapę gangów na terenie całego kraju itp.:

- przepęstwami gospodarczymi oraz finansowymi

Przepęstwa oszustwa, tzw „białe kołnierzyki”, oszustwa podatkowe (otrzymywanie informacji bankowych na telefon w przypadku wpływu większej gotówki na konto osoby podejrzanej, szczegółowe informacje z Banku tylko na podstawie nakazu sądowego), zabezpieczanie wszystkich rzeczy które osoba mogła nabyć za pieniądze pochodzące z przepęstwa itp., czynności dochodzeniowo śledcze. W celu zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania grupy nawiązana została współpraca z innymi służbami tj. służby graniczne, podatkowe, instytucjami bankowymi .

14.10.2011r.

Wizyta w ośrodku koordynacyjnym Komendy Avon & Somerset

Jak wspomniano poszczególne komendy policji brytyjskiej nie publikują swoich indywidualnych numerów telefonicznych i nie są w ten sposób dostępne. W każdej z jednostek pracuje oficer dyżurny, który jednak odpowiada za pracę poszczególnych służb na swojej zmianie, a nie za obsługę interesantów. Jest też recepcja, jednakże generalnie wszelkie mniej lub bardziej nagłe zgłoszenia obsługiwane są przez centrum koordynacyjne. Składa się ono z dwóch odrębnych części.

W pierwszej przyjmowane są zgłoszenia telefoniczne na trzy numery: alarmowy ogólnoeuropejski 112, alarmowy brytyjski (najczęściej stosowany) i alarmowy nie dotyczący sytuacji nagłych. Telefoniści (bez wyjątku pracownicy cywilni) przyjmują zgłoszenia zgodnie z algorytmami określającymi dokładnie zestaw i kolejność pytań do każdego rodzaju zgłoszenia (kradzież, rozbój, zgwałcenie itp., a nawet zgłoszenie składane przez osobę chorą psychicznie).

Ważne telefony

Nagle wypadki: 999

Brak nagłych zagrożeń: 101

Crimestoppers: 0800 555 111

Algorytmy przyjęcia zgłoszenia:

The screenshot shows a software interface for handling a 'SUICIDAL PERSON / ATTEMPTED SUICIDE' call. It is divided into several sections:

- TEST QUESTIONS (Not offender):** A list of questions to ask the caller, such as 'Were weapons involved or mentioned?', 'Where are the weapons now?', 'Are you in immediate danger?', 'How did you feel unsafe at any time?', 'Where is the suicidal person?', 'What direction was she going?', 'Is anyone else with you?', 'How is she going to hurt herself?', 'What is the vehicle description?', 'Is anyone injured or sick?'
- POST-DISPATCH INSTRUCTIONS:** A list of instructions for the caller, such as 'If you need to talk to her/him, speak softly and calmly. Do not upset her/him.', 'Write down any known drugs or medications she has taken.', 'Write down the names, addresses, and phone numbers of any family members or friends who she might go see, or who officers can speak with.'
- DETERMINANT DESCRIPTORS:** A table with columns for 'LEVEL', 'DETERMINANT DESCRIPTORS', and 'CODES'. It lists 'ATTEMPTED SUICIDE' (122-0-1, 122-0-2), 'FIRST ATTEMPTED SUICIDE' (122-8-1, 122-8-2), and 'REFERRAL' (122-1-1, 122-1-2).
- DESCRIPTION ESSENTIALS:** A list of fields to be filled out, including 'Weapons', 'Perpetrator (armed/offender first)', 'Vehicle', and 'Description'. Each field has a list of possible values or a brief description.
- DETERMINANT SUFFIXES:** A table with columns for 'Description', 'Determinant Suffixes', and 'Rules'. It explains how suffix codes help determine the specific type of weapon and whether the incident involves a Hate Crime.
- ATTEMPTED SUICIDE:** A section with a definition: 'Any unsuccessful attempt to voluntarily take one's own life.'
- THREATENING SUICIDE:** A section with a definition: 'Persons who are threatening to commit suicide but have not yet done anything to harm themselves.'
- Suicidal Person:** A section with a definition: 'A person considering self-destruction, which is the deliberate termination of one's own life.'

117 EXPLOSION

KEY QUESTIONS

1. What has exploded?
2. Do you see flames or smoke?
Yes _____
- * All dispatch codes _____
3. Are you in immediate danger?
Yes _____
a. (No) Tell me if you feel unsafe at any time.
4. Is anyone else in immediate danger?
a. (Yes) Exactly where are they now?
5. (Appropriate) Are there any unexploded devices left?
Yes _____
6. Describe the extent of the damage.
7. Did you hear a bursting or hissing sound?
8. Has anyone complained of an unusual odor?
a. (Yes) What does it smell like? ⓘ
9. Is anyone injured or sick?
a. (Yes) How many? ⓘ
10. Do you know who might be responsible?
(Suspect known)
11. Where's the suspect/person responsible now?
a. (Suspect left/leaving) How did s/he leave?
i. (Vehicle) I need to get the vehicle description. _____
ii. What direction was s/he going?
iii. Do you know where s/he's going?
12. I need to get the suspect's description. _____
13. (Suspect on scene) Did s/he arrive in a vehicle?
a. (Yes) I need to get the vehicle description. _____
b. (Yes) Where's the vehicle now?

POST-DISPATCH INSTRUCTIONS

- a. Stay away from any unexploded devices, gas, fumes, and flames.
- b. Do not use, turn on, or turn off any electronic devices (wireless/cordless phones, two-way radios, or video games).
- c. Do not disturb anything at the scene, including weapons, tools, or objects found nearby.
- d. If it's safe to do so, keep all bystanders away from the area.

* Do computer check.
* Notify utilities.
* Notify responders immediately of odor description.

DLS: * Link to X-1 unless: _____

Stay on the Line _____ X-2
Safety Disconnect _____ X-4
Caller in Danger _____ CID

LEVELS	#	DETERMINANT DESCRIPTORS	CODES
D	1	HIGH OCCUPANCY structure	117-D-1
	2	Low Occupancy structure	117-D-2
	3	Unknown situation (investigation)	117-D-3
C	1	Vehicle explosion	117-C-1
B	1	Non-structure explosion	117-B-1
Ω	1	Referral	117-Ω-1

This protocol system for use under PPDS™ license agreement only. Patents pending. © 2006 Priority Dispatch Corp. All rights reserved. PPDS™ v3.0, NAE, 060317

NOT LICENSED FOR USE IN ANY ON-LINE CALLTAKING POSITION

NOT LICENSED FOR USE IN ANY ON-LINE CALLTAKING POSITION

This protocol system for use under PPDS™ license agreement only. Patents pending. © 2006 Priority Dispatch Corp. All rights reserved. PPDS™ v3.0, NAE, 060317

DESCRIPTION ESSENTIALS	HIGH OCCUPANCY	5. Consider the type of location, along with the structure type, when processing explosion incidents. The type of location (residences/offices of high-profile persons, government structures, industrial/research facilities) may indicate a deliberate terrorist act has occurred.
<p>Weapons</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gun (pistol, rifle, shotgun) • Knife (long, short) • Club (bat, tire iron) • Other (glass, bottle, vehicle) • Explosive (bomb) <p>Person(s) (armed suspects first)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Race • Gender • Clothing • Age (DOB) • Name/Address • Build/Height/Weight • Hair color/Length/Style • Other identifiable characteristics (facial hair, accent, tattoos, piercings) • Eye color • Complexion • Hat • Shoes • Jewelry • Demeanor (calm, emotional, intoxicated) <p>Vehicle (CYMBALS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Color • Year • Make/Model • Body style • Additional (paintwork, damage) • License • State/Province 	<p>The general term for a building or location that can or does contain a large number of people (e.g., stadium, shopping center, or cinema).</p> <p>Primary Device</p> <p>A device that draws emergency service personnel to the scene.</p> <p>Secondary Device</p> <p>A device that is intended to explode after the arrival of emergency personnel. The sole purpose of the secondary device is to kill and/or disable emergency response personnel and to increase casualties.</p> <p>Weapons of Mass Destruction (WMD)</p> <p>Weapons that can produce devastating results and harm a large group of people when delivered in a single strike. They include chemical, biological, and nuclear weapons.</p> <p>Rules</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Always presume that a secondary device is present and will be placed where people naturally congregate. 2. Building evacuations should be handled according to local policy. 3. Consider all explosions as crime scenes and advise callers not to touch or disturb anything. 4. Audible explosions without known, visible damage should be coded as 117-D-3. 	<p>Axioms</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Large explosions may burn up the chemical used in weapons of mass destruction. <p>Explosion-Related Chemical Odors ⓘ</p> <p>Unusual odors can signify what type of gas is present and include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bitter almonds – Cyanide that causes bright red lips and skin, gasping, nausea. • Bleach – Chlorine that causes coughing and choking. • Fruity – Nerve agent that can cause twitching, runny nose, vomiting. • Garlic – Mustard agent that has no immediate symptoms, but later causes large blisters. • Geraniums – Lewisite that causes immediate pain, burning of the eyes and lungs, bee-sting blisters. • Newly mown hay – Phosgene that causes coughing, choking, or pneumonia.

117 EXPLOSION

Dane te na bieżąco wprowadzane są do systemu komputerowego i partiami przesyłane do kolejnego pomieszczenia – koordynatorów. Ci ostatni mają do dyspozycji kolejny system komputerowy z rozmieszczeniem dostępnych sił. Zależnie od zaistniałego zdarzenia natychmiast kierują na miejsce odpowiednie załogi na bieżąco uzupełniając im dane potrzebne do działania, w miarę ich otrzymywania. W pomieszczeniu tym znajduje się też kilkusobowy zespół wywiadowczy uzupełniający te dane (w uzasadnionych wypadkach) o informacje dostępne z policyjnych i poza policyjnych baz danych, czy wszelkich danych dostępnych z internetu (o sprawcy, miejscu zdarzenia, ofierze itp.). Mają oni też możliwość korzystania z systemu identyfikacji i rejestracji tablic rejestracyjnych. W tym samym pomieszczeniu znajduje się też oficer odpowiedzialny za podejmowanie decyzji o użyciu broni palnej.

Przemoc Domowa

Dane statystyczne

- Miesięcznie zgłaszanych jest ponad 650 naruszeń prawa związanych z tym zagadnieniem na obszarze Avon&Somerset
- 10% z tej liczby to powtarzające się przestępstwa
- Ponad 90% sprawców po zgłoszeniu przestępstwa jest zatrzymywanych
- Z tej liczby 75% jest skazywanych przez sądy
- Statystyka wykryć to 40% z ogólnej liczby przestępstw polegających na przemocy domowej
- W Wielkiej Brytanii przemoc domowa stanowi 16% ogólnej liczby przestępstw (nie ma rozgraniczenia na przestępstwa i wykroczenia)
- Średnio dwie kobiety tygodniowo giną zabite przez partnera lub byłego partnera
- 62% dzieci poniżej 16 roku życia, które giną w wyniku przestępstwa, to dzieci zamordowane przez rodziców

Przyjęty Model Działania

- Konkretna sytuacja
- Dzieci/osoby podporządkowane
- Przebieg (historia) przemocy domowej
- Sprawcy i inne zadania

Konkretna sytuacja (ocena na podstawie poniższych kryteriów)

- Obrażenia
- Stopień zastraszenia
- Co powoduje przestraszenie
- Izolacja od przyjaciół/rodziny
- Ofiara – w depresji, myśli samobójcze
- Separacja
- Konflikt dotyczący kontaktu z dziećmi
- Prześladowanie/nękanie

Dzieci/osoby zależne

- Cięża/ noworodki
- Dzieci/osoby zależne w gospodarstwie domowym
- Przemoc wobec dzieci
- Groźby przemocy/zabójstwa/wobec dzieci/osób zależnych

Historia Przemocy Domowej

- Eskalacja przemocy
- Kontrola zachowania/zazdrość
- Broń
- Groźby zabójstwa
- Duszenie
- Działania o podłożu seksualnym
- Groźby wobec postronnych
- Ataki postronnych

- Znęcanie się nad zwierzętami domowymi
- Uzależnienie finansowe
- Alkohol/narkotyki/zaburzenia psychiczne
- Samobójstwo/zabójstwo
- Naruszenie warunkowego zwolnienia/zakazu sądowego
- Uprzednie skazania sprawcy
- Wszelkie inne istotne informacje

Działania dla redukcji ryzyka

- Usunięcie ryzyka (aresztowanie)
- Uniknięcie ryzyka (usunięcie z domu ofiary)
- Zredukowanie ryzyka
 - wprowadzenie planu działań interwencyjnych
 - ściśle określenie celów do realizacji
- Akceptacja ryzyka
 - powrót do pierwotnego modelu oceny
 - interwencja multiinstytucyjna

Oszacowanie ryzyka nie jest przewidywalnym, stałym procesem i nie ma niezmiennej procedury pozwalającej jednoznacznie ocenić niebezpieczeństwo prowadzące do przewidywanych następstw jak zabójstwo, atak na członka rodziny czy zranienie.

WNIOSKI

Narzędzia i rozwiązania jakie mogą być przydatne dla policji polskiej:

- Zcentralizowane systemy monitoringów miejskich połączone z rejestracją numerów tablic rejestracyjnych pojazdów;
- Możliwość swobodnej publikacji wizerunków nieustalonych sprawców i osób karanych za przestępstwa;
- Bieżące monitorowanie działań osób skazanych za przestępstwa (policja polska prowadziła uprzednio inwigilacje takich osób, jednakże zrezygnowano z tego rozwiązania);
- Ścisła, rozbudowana, wielopoziomowa współpraca ze społeczeństwem nakierowana na uzyskiwanie na bieżąco „informacji zwrotnej” dotyczącej nie tylko poszczególnych spraw ale i potrzeb wobec policji;
- Jasne, przejrzyste procedury użycia broni palnej;
- Centralny system przyjmowania zgłoszeń i dysponowania siłami oparty o jasne, ściśle określone procedury;
- Wykorzystywanie doświadczonych, emerytowanych oficerów policji jako wykładowców w ośrodkach szkolenia (dwa ważne aspekty – wiedza merytoryczna i aspekt ekonomiczny. Mianowicie zdaniem strony brytyjskiej ci doświadczeni fachowcy pobierający już emerytury są dla policji tańsi. Nie muszą być tak wysoko opłacani jak policjanci w służbie czynnej).

Sugestie dla strony brytyjskiej:

Przynajmniej na pierwszy rzut oka problemem wydaje się być wielopłaszczyznowy podział kompetencji stosowany w policji brytyjskiej, występujący na poziomie dowodzenia. Stosowany w Polsce podział na poszczególne służby i przypisane im kompetencje wydaje się być znacznie bardziej przejrzysty (w Bristolu mamy do czynienia z trzema osobami kierującymi obszarem miasta tj. szefem i dwoma zastępcami, którzy jednocześnie kierują poszczególnymi jednostkami i odpowiadają za ich działalność na danym terenie, ale jednocześnie na terenie całego miasta wzajemnie odpowiadają za poszczególne zagadnienia o bardzo szerokiej rozpiętości tematycznej). Być może nieco lepiej radzimy sobie również w niektórych przypadkach działań związanych z przywracaniem porządku publicznego (ogólna strategia jest bardzo podobna. Występują różnice w stosowanych środkach).

Działania policji brytyjskiej i polskiej nie różnią się znacząco. Założenia taktyczne są w wielu aspektach wręcz identyczne. Z pewnością wymiana informacji co do niektórych rozwiązań praktycznych może przynieść znaczne korzyści obu stronom.

CZEŚĆ TRZECIA

Wizyta w Portugalii

9- 15 października 2011 roku

Założeniem wizyty delegacji małopolskiej policji było zapoznanie się z metodami działań stosowanymi przez portugalską Policję w Porto. Cel ten został osiągnięty, a możliwe to było dzięki realizacji programu, który z odpowiednim wyprzedzeniem został przygotowany wspólnie przez stronę portugalską i polską.

Program obejmował spotkania i wykłady m. in. w Komendzie Miejskiej Policji regionu Porto (**Comando Metropolitano do Porto**).

Uczestnicy wymiany mieli okazję zapoznać się ze strukturą organizacyjną i zadaniami tej komendy oraz jednostek jej podległych – komisariatów (w Portugalii Dywizji), jednostek specjalnych (w Polsce to: Oddziały Prewencji, SPAP, przewodnicy psów), posterunków lotniczego i kolejowego a także m. in. wydziałów: kadr, szkolenia, finansów, logistyki.

W skład delegacji małopolskiej policji, która w dniach 9- 15 października 2011 roku, weszli:

1. mł. insp. Paweł Piętka – Naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie – przewodniczący delegacji,
2. insp. Andrzej Płatek – Komendant Powiatowy Policji w Olkuszu,
3. mł. insp. Tomasz Zając – Komendant Powiatowy Policji w Chrzanowie,
4. nadkom. Józef Łukasik – Komendant Powiatowy Policji w Zakopanem
5. nadkom. Monika Stasiowska - ekspert ds. współpracy z zagranicą w Wydziale Prezydialnym Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie,
6. nadkom. Izabela Ciarka – specjalista ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii w Wydziale Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

Gospodarze wizyty zapewнили uczestnikom delegacji możliwość zadawania szczegółowych pytań, chętnie prezentowali sprzęt policyjny i podejmowali dyskusje dotyczące specyfiki funkcjonowania portugalskiej policji.

I. Podstawowe informacje o Portugalii i Porto

Republika Portugalska (port. *Portugal, República Portuguesa*) – państwo europejskie położone w zachodniej części Europy Południowej na południowym zachodzie Półwyspu Iberyjskiego. Jest najdalej wysuniętym na zachód państwem Europy, od północy i wschodu graniczy z Hiszpanią, a od zachodu i południa Portugalię oblewają wody Oceanu Atlantyckiego. Dodatkowo w skład Portugalii wchodzi szereg wysp położonych na Oceanie Atlantyckim, w tym Archipelag Azorski (*Açores*) i Madera (*Madeira*). Jest członkiem Unii Europejskiej oraz NATO. Portugalia jest republiką o parlamentarno-prezydenckim systemie rządów. Obowiązująca konstytucja jest z 1976 roku. Głową państwa jest prezydent i jest on wybierany w wyborach powszechnych i bezpośrednich na 5 lat. Może być wybrany na najwyżej dwie kadencje. Przy prezydencie działa ciało doradcze – Rada Państwa. Władzę ustawodawczą sprawuje jednoizbowe Zgromadzenie Republiki. Składa się z 230 deputowanych wybieranych na 4 lata w głosowaniu powszechnym, bezpośrednim oraz proporcjonalnym. Rząd jest naczelnym organem administracji publicznej. Portugalska scena polityczna od rewolucji goździków jest zdominowana przez dwie partie wywodzące się z ruchu socjalistycznego. Formalnie Portugalia podzielona jest od 1976 roku na 20 dystryktów (port. *distritos*), z których dwa posiadają status autonomiczny (archipelagi Azorów i Madery). Drugim stopniem podziału terytorialnego jest 308 gmin (*municípios*, zwanych także *concelhos*), a kolejnym – 4257 sołectw (*freguesias*). Pomimo tego, w życiu codziennym dominuje historyczny podział regionalny, obowiązujący oficjalnie w latach 1936-75. W ten sposób klasyfikowane jest na przykład pochodzenie produktów spożywczych, z winem na czele.¹

Porto – jest to drugie co do wielkości miasto w Portugalii, leżące u ujścia rzeki Douro. Zajmuje 41,66 km² z liczbą 263 tys. mieszkańców (zespół miejski 2,2 mln). Leży u ujścia rzeki Douro (hiszp. Duero), nad Oceanem Atlantyckim, w północnej Portugalii, jest głównym miastem regionu Wielkie Porto. W mieście znajduje się port lotniczy *Aeroporto Francisco Sá Carneiro* oraz stacje kolejowe *Estação Ferroviária de Porto-São Bento*, *Estação de Campanhã*, *Minho* i *Norte*. Miasto posiada metro o łącznej długości 5 linii (A-niebieska, B-czerwona, C-zielona, D-żółta i E-purpurowa) 68 km i z 68 stacjami. Jest to największe metro w kraju. W Porto powstała pierwsza linia tramwajowa na Półwyspie Iberyjskim, otwarta 12 września 1895. Obecnie większe znaczenia mają autobusy oraz metro.²

II. Informacje podstawowe o portugalskiej policji i policji miejskiej w Porto

W Republice Portugalskiej istnieje kilka rodzajów służb o uprawnieniach policyjnych. Trzy najważniejsze z nich to *Polícia de Segurança Pública* (PSP - po polsku Policja Bezpieczeństwa Publicznego), *Guarda Nacional Republicana* (GNR – po polsku Republikańska Gwardia Narodowa) i *Polícia Judiciária* (PJ – po polsku dosłownie policja sądowa).

Wymienione jako dwie pierwsze (*Polícia de Segurança Pública* i *Guarda Nacional Republicana*) podlegają Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, a *Polícia Judiciária* - Ministerstwu Sprawiedliwości. Policja nazywana dosłownie sądową jest jednak tylko z nazwy, bo zakres jej uprawnień i obszaru działania pokrywa się ze służbą kryminalną polskiej Policji. To właśnie *Polícia Judiciária* wykonywała czynności operacyjno – śledcze w głośnej sprawie zaginięcia czteroletniej Brytyjki Madeleine McCann (dziewczynka

¹ na podstawie przewodnika oraz informacji na www.wikipedia.pl

² na podstawie przewodnika oraz informacji na www.wikipedia.pl

zniknęła w maju 2007 r. w niewyjaśnionych okolicznościach podczas rodzinnych wakacji w portugalskim Praia da Luz w regionie Algarve).

Mając na uwadze obszar działania ww. służb policyjnych, należy zwrócić uwagę, że w rejonach podmiejskich – na wsiach i małych miasteczkach działa Guarda Nacional Republicana, a w miastach Polícia de Segurança Pública.

GNR to odpowiednik francuskiej żandarmerii - można ją spotkać głównie w małych miastach i na wsi. Gwardia ochrania też portugalskie wody przybrzeżne i terytoria autonomiczne Portugalii, wulkaniczne archipelagi wysp Madera i Azory. Posiada specjalną jednostkę pożarniczą oraz autostradową (Brigada de Trânsito), która patroluje autostrady w całym kraju. W GNR pracuje ok. 27 tys. ludzi³.

PSP zatrudnia ponad 22 200 osób, z których 1550 to kobiety, a 704 - pracownicy cywilni. Zajmuje się kontrolą największych portów lotniczych, szkoli osoby zajmujące się ochroną ambasad i członków rządu. Prowadzi również międzynarodową wymianę informacji w sprawie bezpieczeństwa imprez masowych, zwłaszcza meczów piłkarskich. Z polską Policją współpracowała między innymi w ramach klubowych rozgrywek Pucharu UEFA⁴.

W Porto mieści się Komenda Miejska Policji (w Portugalii są tylko 2 takie jednostki, następna w Lizbonie), której podlega 8 komisariatów, tzw. Dywizji, z czego 3 są położone w samym mieście i 5 w rejonie okolicy. Ponadto Komendzie Miejskiej Policji podlega Policja kolejowa i Policja turystyczna. Poszczególnym komisariatom podlegają posterunki Policji, których aż 40 mieści się w samym mieście. Łącznie zatrudnionych jest 3,5 tysiąca policjantów, którzy odpowiedzialni są za bezpieczeństwo na obszarze zamieszkałym przez 1 mln osób. W przeciwieństwie do polskiej Policji, portugalska (w Porto) podobnie jak wiele takich instytucji na świecie posiada rozpoznawalne hasło będące jednocześnie misją: misją Policji to praworządność i demokratyczność w świetle konstytucji i obowiązującego prawa. Tak jak i w Polsce Policja tego miasta boryka się z podobnymi problemami jak kradzieże, włamania, bezpieczeństwo w ruchu drogowym itd. Dodatkowo policja miejska w Porto nadzoruje różnego rodzaju agencje ochrony (w Polsce SUFO), którym wydaje również pozwolenie na prowadzenie działalności oraz prowadzi szkolenie. Stanowisko kierowania będące równocześnie siedzibą oficera dyżurnego miasta usytuowane jest w komendzie miejskiej Policji.

Istnieją 2 rodzaje rekrutacji do Policji w Porto (tak samo w kraju):

Pierwszy,

tzw. najniższy szczebel, gdzie rekrut ma mieć ukończone co najmniej 11 klas szkoły, nie więcej niż 28 lat życia i zdać pozytywnie testy fizyczne, psychologiczne oraz z wiedzy ogólnej. Szkolenie podstawowe trwa 9 miesięcy,

Drugi,

tzw. wyższy szczebel trwa 3 lata, przy czym rekrut musi wcześniej ukończyć co najmniej 12 klas i zaliczyć pozytywnie egzamin krajowy. Po ukończeniu szkolenia rekrut mianowany jest na pierwszy stopień oficerski.

³ Magazyn „Policja” nr 42/2008

⁴ Magazyn „Policja” nr 42/2008

III. Do najważniejszych punktów programu należy zaliczyć następujące wizyty:

- **Wizyty w Komendzie Policji Miejskiej regionu Porto (Comando Metropolitano do Porto)**

Podczas kilku wizyt w Komendzie Policji Miejskiej regionu Porto członkowie delegacji mogli - podczas wykładów przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Policji Bezpieczeństwa Publicznego- poznać organizację, strukturę, sposób zarządzania, w tym technologiami stosowanymi w tamtejszej Policji. Zostały zaprezentowane wszystkie ważniejsze obszary funkcjonowania Policji w całej metropolii Porto.

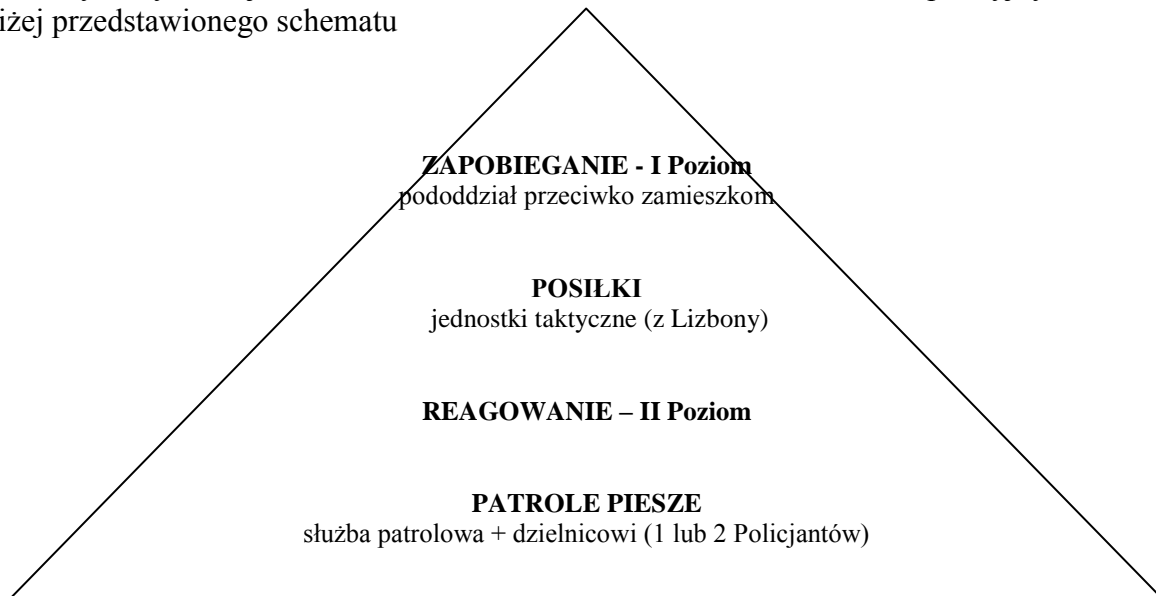
Na szczególną uwagę zasługuje bardzo dobrze wyposażone stanowisko kierowania (situation rooms), w tym z informatycznymi systemami ułatwiającymi między innymi dostęp do policyjnych baz danych, które – mogą się mylić – wydają się łatwiejsze w obsłudze od polskich. Na uwagę zasługują:

- SEI – baza przypominająca polski KSIP ale odnosząca się do informacji na temat skradzionych pojazdów,
- SCOT – przypominający polski SEWIK ale dodatkowo zawierający informacje dotyczące danych pojazdów (numery tablic rejestracyjnych itp.). Policjanci mają możliwość korzystania z tej bazy poza jednostką pod warunkiem dostępu do Internetu np. w radiowozie,
- SIGAE – baza zawierająca zarejestrowaną broń palną każdego rodzaju (palna, sportowa, myśliwska). Policjanci mają możliwość dzięki tej bazie sprawdzić legalność broni, a także uprawnienia do jej posiadania sprawdzanej osoby.

Na stanowisku kierowania wyodrębnione są sekcje:

- sekcja techniczna (serwisowania) odpowiedzialna za zapewnienie sprawności technicznej sprzętu na stanowisku kierowania,
- sekcja główna oznaczana kolorem niebieskim odpowiedzialna za:
 - ❖ serwis alarmowy (112 – pogotowie, straż, Policja),
 - ❖ scentralizowane radio (system radiowy)
 - ❖ centrum alarmowe (centralny system alarmowania dla instytucji publicznych),
 - ❖ monitoring miejski,
 - ❖ centrum wymiany informacji jawnej i niejawnej,
 - ❖ telefon alarmowy o numerze 997 (jak w Polsce)
 - ❖ obsługę bezpośrednich linii alarmowych z m. in. TAXI, Klubami, Bankami, jubilerami,

Dyżurny Policji miasta Porto ma możliwość zarządzania siłami policyjnymi według niżej przedstawionego schematu

Jest to system zatem zbliżony do polskiego. Na co dzień podległy obszar patrolują Policjanci w patrolu pieszym wspierani przez załogi zmotoryzowane, a w przypadku zaistnienia zagrożeń wykraczających poza możliwości Policji miejskiej, dyżurny (komendant) zwraca się z prośbą o wsparcie jednostek taktycznych z Lizbony. W 2010 roku 2 razy korzystano z takiej możliwości.

W Policji portugalskiej dużą wagę – jak można było zauważyć – przywiązuje się do komunikacji nie tylko zewnętrznej, ale i wewnętrznej. Przykładem tego może być codzienna videokonferencja z komendantem głównym Policji, w której biorą udział szefowie regionalnych jednostek Policji, w tym komendant w mieście Porto ze swoimi 2 zastępcami. Podczas narady omawiane są najważniejsze zdarzenia z poprzedniego dnia- z obowiązkowym uwzględnieniem opisywanych w mediach. Komendant Główny Policji przy tej okazji żąda wyjaśnień dotyczących:

- liczby popełnionych przestępstw,
- dynamiki przestępczości w stosunku do poprzedniego okresu rozliczeniowego,
- przestępczości związanej z przemocą domową,
- zdarzeń w ruchu drogowym,
- operacji policyjnych (spektakularne zatrzymania, przestępczość zorganizowana, np. narkotykowa).

Głównym zadaniem policji jest ograniczanie przestępczości, a mniejszy nacisk kładzie się na jej wykrywalność. Portugalska policja woli zwiększać swoje wysiłki w zapobieganiu nawet kosztem mniejszej wykrywalności.

Zwrócono również uwagę na fakt, że pomimo, iż w Policji Portugalskiej funkcjonowały różne programy prewencyjne, od pewnego czasu pozostał tylko jeden (PIPP). Działa on w pełni od 2006 roku, w jego skład wchodzi:

- a) bezpieczna szkoła, ale inaczej niż w Polsce, tj. policjant podczas spotkań uczy dzieci i młodzież przepisów, bezpiecznych zachowań itd. oraz przeprowadza scenki, a następnie dzieci te (często w mundurach policyjnych) wspólnie z policjantami wykonują niektóre czynności,

- b) seniorzy, (program ochrony osób starszych podczas którego Policjanci chodzą dosłownie od mieszkania do mieszkania rozmawiając z osobami i rozdając ulotki),
- c) zapobieganie przestępczości sklepowej,
- d) przemoc domowa.

Podstawowe cele programu to:

- a) współpraca pomiędzy poszczególnymi podmiotami i obszarami,
- b) promocja,
- c) rozwój partnerstwa,
- d) motywacja policjantów.

Założenia działań to:

- a) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa zarówno subiektywnie jak i obiektywnie,
- b) rozpoznanie grup ryzyka (szczególnie narażonych),
- c) integracja policji,
- d) zapobieganie przestępstwom,
- e) zbieranie informacji a tym samym wpływ na zwiększenie wykrywalności.

Ponadto szeroko rozwinięta jest sieć internetowa dostępna zarówno tylko dla policjantów (w określonym obszarze jak u nas Intranet) oraz dla obywateli, którzy mogą odszukać interesujące informacje.

- **Wizyta w pierwszej dywizji miasta Porto**

Pierwsza Dywizja miasta Porto specjalizuje się w zapobieganiu przestępczości stadionowej, posiada specjalne zespoły odpowiedzialne za wymianę informacji dot. kibiców z innymi regionami i krajami. Zespoły te odpowiedzialne są za rozpracowywanie grup kibiców a rozliczane są według wskaźnika poczucia bezpieczeństwa w tym obszarze.

W centrum miasta, gdzie mieści się dywizja, nie ma stadionu, ale kibice po rozgrywkach meczowych kierują się do niego. Policjanci zespołów odpowiedzialni są wówczas za rozpoznanie zagrożeń w barach i kafejkach, dworcach i metrze, na ulicy Santa Catarina Street (tam kierują się tradycyjnie kibice).

W grupach kibiców zostają wprowadzeni Policjanci działający pod przykryciem, a widoczni podczas zgrupowań to Policjanci mający zachowywać się w sposób przyjacielski i pomocny do grup kibiców. Policjant ma być przyjacielem, pomagać, być miłym, udzielać informacji itd.

Dalej usytuowane są grupy tzw. represyjne, które reagują stanowczo na wypadek zagrożenia. Działania mają przebiegać według następujących zasad:

1. Być widocznym,
2. Być jak najmniej agresywnym,
3. Mieć dużą mobilność,
4. Być zaangażowanym.

Co ciekawe, w Portugalii nie zakazuje się spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Według przedstawicieli policji, wolą oni mieć pod kontrolą, w miejscach widocznych, osoby spożywające alkohol, w zwyczajowo przyjęty sposób, aniżeli „smakosze” trunków mieliby chować się po klatkach schodowych, piwnicach czy krzakach – gdzie ich kontrolowanie jest utrudnione.

- **Wizyta w Policji kolejowej**

Policjanci komisariatu kolejowego Policji na co dzień wykonują służbę patrolową na peronach i w pociągach. Ciekawostką jest to, że Policjanci Ci „wyłapują” również gapowiczów, co w Polsce robią tylko konduktorzy.

W Portugalii znaczenie i rola tego rodzaju Policji jest duża ze względu na konieczność zapewnienia porządku w ruchu kolejowym, z którego korzysta bardzo duża liczba mieszkańców, poruszająca się głównie do i z miejsca pracy. Należy dodać, że Portugalczycy częściej poruszają się koleją aniżeli własnym środkiem transportu. Pasażerowie narażeni są – podobnie jak w Polsce – na kradzieże kieszonkowe, kradzieże rzeczy w przedziałach itp.

Policja ta utrzymuje stały kontakt z firmami odpowiedzialnymi m. in. za oświetlenie na dworcach, przekazywanie informacji przy użyciu urządzeń nagłaśniających oraz dbających o wyposażenie.

Policjanci komisariatu wykonują tylko czynności prewencyjne a po zaistnieniu przestępstw dalsze czynności wykonuje PSP.

Firma REFER (w Polsce odpowiednikiem byłby PKP) zobowiązana jest współpracować z Policją kolejową oraz organizować i opłacać szkolenia dla Policjantów Policji kolejowej.

- **Wizyta w Posterunku Policji Turystycznej**

Policjanci „turystyczni” odpowiedzialni są za stałą obecność w rejonach o dużym nasileniu turystycznym.

W Posterunku usytuowanym celowo w centrum miasta stały dyżur pełnią Policjanci posługujący się różnymi językami obcymi (Policjanci posiadają identyfikator z określeniem znajomości języka i wizerunkiem flagi), których zadaniem jest przede wszystkim udzielanie pomocy turystom oraz przyjmowanie zgłoszeń dot. zaistniałych zdarzeń.

Turystyka w Portugalii jest bardzo ważną gałęzią gospodarki i dlatego ten rodzaj Policji ma za zadanie dbanie o bezpieczeństwo w obszarze stricte związanym z turystyką.

Jednostka powstała przy współpracy Policji z władzami miasta, która widzi potrzebę, a wręcz konieczność istnienia takiego posterunku.

Policjanci – również przy udziale władz miejskich - kolportują ulotki skierowane do turystów, w których zawarto informacje o charakterze prewencyjnym oraz o położeniu jednostek policji i innych służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa.

- **Wizyta w Wydziale Dochodzeniowym w mieście PORTO**

Główne zadanie wymienionej komórki to rozpoczęcie czynności procesowych w przypadku zaistnienia przestępstw – z całego rejonu Komendy Policji Miejskiej Porto. W Polsce czynności takie określone są w art. 308 kpk, nazywane „czynnościami w niezbędnym zakresie”. Dochodzenia są wszczynane automatycznie przez ww. komórkę, ale następnie przesyłane są do sądu i do prokuratury, które decydują, która Policja ma prowadzić dalsze czynności.

Najwięcej przestępstw popełnianych jest w centrum Porto, co jest chyba regułą wszystkich większych miast.

Kolejnym działaniem ww. komórki jest rozwijanie działalności wyprzedzającej (prewencyjnej). Między innymi wywiadowcy mają reagować wyprzedzająco w przypadku zagrożenia oraz zapewnić spokój w codziennym życiu społeczności. Wydział ten odpowiedzialny jest także za zapewnienie dobrej współpracy sądu, prokuratury i policji.

Podstawowe wartości, jakimi mają kierować się Policjanci to:

- profesjonalizm – efektywność i wydajność w każdej sprawie
- przejrzystość – poza wszelkim podejrzeniem,
- spójność- w każdych warunkach zgodnie z zasadami , dążyć do osiągnięcia celu i prawdy
- przestrzegać godności i niezależności
-

Struktura organizacyjna komórki:

Obszar administracyjny:

- zasoby ludzkie i materiały np. samochody,
- sekcja obserwacyjna,
- sekcja przyjmująca wszystkie skargi i raporty, które przesyła do Sądu i do Prokuratury,
- sekcja organizacyjna (dyslokacja),

Obszar organizacyjny:

- technicy kryminalistyki,
- zespoły śledcze,
- wywiad,
- analiza kryminalna,

Sprawy, które wracają z sądu i prokuratury PSP dochodzeniowa rozdziela na konkretne sekcje np. przeciwko życiu i zdrowiu itd.

W Porto działa 5 Sekcji dochodzeniowych, które obsługują całe miasto. Jedna sekcja nie ma wyodrębnionego obszaru działania, co według przedstawicieli Policji Porto jest ważne, gdyż proces jest skupiony w jednym miejscu.

Porto podzielone jest na trzy obszary i każdy z nich ma posterunek śledczy. Czwarty posterunek zajmuje się tylko przestępstwami drogowymi.

W 2010 roku statystyka kryminalna w Porto kształtowała się następująco:

- 17810 śledztw przesłanych do Sądu i Prokuratury,
- 12 132 spraw w ramach pomocy prawnej np. mieszkaniec Porto pokrzywdzony w Lizbonie i zwraca się o pomoc,
- 29 000 podejrzanych oraz ilość konkretnych dochodzeń,
- 1321 zatrzymanych w tym 123 tymczasowo aresztowanych (liczba zatrzymań dokonywanych tylko przez wydział dochodzeniowy).

Podobnie jak w Polsce zatrzymanych na gorącym uczynku można przetrzymywać 48 godzin (w Polsce do 72 w przypadku skierowania materiałów do Sądu). Sąd w tym czasie decyduje i nakazuje zwolnić lub pozostawić w areszcie. Jeśli podejrzany zostaje aresztowany to na 4 miesiące (najczęstsze przypadki) oczywiście w zależności od kategorii przestępstw. Na rok podejrzany może zostać aresztowany, jeżeli śledztwo jest złożone. Sędzia musi zatwierdzić areszt co jakiś czas.

W czasie trwania procesu areszt może być wydłużony w postępowaniu sądowym do dwóch lat. W przestępstwach drogowych prokurator decyduje o tym czy śledczy prowadzi sprawę.

- **Wizyta w Komisariacie Lotniczym Policji**

Lotnisko The Francisco Sa Carneiro Airport położone jest na obszarze 12 km², posiada dobre drogi oraz bezpośrednie połączenie z siecią metro. Przez pasażerów uznawane jest za najlepsze lotnisko w Europie, a trzecie w świecie. Infrastruktura lotniska ma kilka struktur, które są ważne dla ich działalności. Działa na nim pięć instytucji odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa: Policja, Straż Narodowa, Żandarmeria, Policja Kryminalna, służby administracyjne i celne.

Główne zadanie ww. służb to zapewnienie użytkownikom lotniska bezpieczeństwa, aby ruch na lotnisku przebiegał bez zakłóceń. Wyróżnić można dwa obszary działania: administracyjny i operacyjny. Kilka punktów krytycznych podlega szczególnej ochronie: wieża kontrolna, radar, system naprowadzający samoloty zaparkowane.

Posterunek Policji lotniczej bezpośrednio podlega pod Komendę Miejską w Porto. Podobnie jak w Posterunku Policji turystycznej działania Policji lotniczej skupiają się na zadaniach o charakterze prewencyjnym.

- **Wizyta na Stadionie FC Porto**

W związku z planowanymi w przyszłym roku w Polsce i Ukrainie mistrzostwami Europy w piłce nożnej EURO 2012 małopolscy policjanci zapoznali się również z infrastrukturą stadionu FC PORTO, poznając między innymi sprawdzone już zabezpieczenia oraz sposób działania i wyposażenie sił policyjnych w Portugalii, podczas organizowanych imprez masowych.

Duże zainteresowanie w tym miejscu wzbudziły sprawy związane z zabezpieczeniem imprez masowych i nadzorem nad wszelkiego rodzaju agencjami ochrony, w tym nad stewardami, którzy jako posiadacze specjalnego rodzaju licencji mogą brać udział w zabezpieczeniach meczów. Ogólnie taktyka i technika działania policji portugalskiej i polskiej w przypadku zabezpieczania imprez masowych jest bardzo podobna.

- **Wizyta w Oddziałach Prewencji**

Delegacja polska miała okazję przyrzeć się również zajęciom w jednostce specjalnej (w Polsce OPP) – obserwowano szkolenie, zapoznano się ze sprzętem specjalistycznym, ochrony osobistej, środkami przymusu bezpośredniego.

Taktyka działań oddziałów specjalnych jest podobna do polskiej. Dodatkowo oddziały te mają na wyposażeniu psy obronne, które – wydaje się – są częściej wykorzystywane do zabezpieczeń imprez aniżeli w Polsce. Policjanci oddziału specjalnego wyróżniają się – od innego rodzaju służb – budową oraz wzrostem. Kierowani do tej służby są głównie młodzi, wysocy, dobrze zbudowani mężczyźni.

WNIOSKI

Mając na uwadze inne systemy zarządzania bezpieczeństwem w Portugalii i w Polsce, przedstawiono wyżej krótką charakterystykę służb policyjnych. Zasadnicza różnica – dodam od razu, że w mojej ocenie utrudniająca zarządzanie organami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny – dotyczy ilości i podległości służb policyjnych.

O ile w Polsce w zasadzie mamy jedną policję podległą hierarchicznie to w Portugalii mamy do czynienia z kilkoma służbami o podobnym zakresie zadań a o różnej nazwie i podległości. System ten funkcjonuje i ma swoje zalety, aczkolwiek jego wady widoczne są w przypadku podejmowania działań o zwiększonym zakresie

podmiotowym jak i na większym obszarze działania. Jednocześnie poszczególne rodzaje służb policyjnych jak PPS są zhierarchizowane na wzór niemal wojskowy z bardzo widoczną podległością służbową.

Wspomniane wyżej codzienne videonarady wskazują na duży wpływ Komendanta Głównego Policji na prowadzoną przez poszczególne regiony policyjne politykę bezpieczeństwa. Nie czekając na naradę służbową w Lizbonie KGP może codziennie podczas opisanej videokonferencji rozliczać z wykonania poleceń i nakazać realizację doraźnych zadań. Komunikacja wewnętrzna w zarządzaniu Policją ma zatem ogromne znaczenie. Zauważyć należy, że nawet szeregowi Policjanci poprzez Intranet mają dostęp do informacji niezbędnych w służbie a dotyczących kierunków działań polityki rządowej.

Pozytywnie należy ocenić także sposób zarządzania siłami policyjnymi zaczynając od patroli pieszych a kończąc na alarmowym wezwaniu wsparcia jednostek taktycznych. Dzięki temu poszczególne jednostki policyjne (podstawowe, specjalistyczne i taktyczne) położone są tam, gdzie wskazują na to analizy. Przykładem specjalizacji jest komisariat turystyczny położony w centrum oraz pierwszy dywizjon specjalizujący się w rozpracowywaniu grup kibiców.

Reasumując, można zauważyć, że pomimo różnic w podległości, ilości służb policyjnych i nazw poszczególnych komórek, policja polska jak i portugalska w swoich działaniach jest podobna. Również taktyka jak i technika działań nie wykazuje zasadniczych różnic. Tak jak nasza policja mogłaby podpatrzeć ciekawe rozwiązania w Portugalii (głównie nacisk na działania prewencyjne) tak i nasi koledzy z Porto mogą nauczyć się pewnych rzeczy od nas.

CZEŚĆ CZWARTA

Wizyta w Republice Czeskiej
16- 22 października 2011 roku

W ramach projektu „Profesjonalizacja kształcenia oficerów dyżurnych- drogą do paneuropejskiego systemu zarządzania kryzysowego”, realizowanego z unijnego Programu Leonardo da Vinci, w dniach 16- 23 października 2011 r. z wizytą w Republice Czeskiej

przebywała delegacja polskiej Policji składająca się z przedstawicieli: KWP w Krakowie, KMP w Krakowie, KMP w Nowym Sączu, KMP w Toruniu, KPP w Brzesku oraz KPP w Inowrocławiu.

Zdjęcie 1 Polska delegacja podczas wizyty w Zintegrowanym Centrum Operacyjnym Prezydium Policji w Pradze

Informacje ogólne o Republice Czeskiej i Policji ČR

Republika Czeska - od północnego wschodu graniczy z Polską, od zachodu i północnego zachodu z Niemcami, od południa z Austrią, a od południowego wschodu ze Słowacją. Stolicą i największym miastem Czech jest Praga. Kraj składa się z trzech historycznych krain – Czech właściwych, Moraw i części Śląska Austriackiego. Na powierzchni 78 866 km² (Polska - 311 889 km² lądu), żyje ponad 10,5 mln osób, z czego 94% to Czesi. Obowiązuje czterostopniowy podział administracyjny – na 14 krajów, 204 gminy III stopnia, 384 gminy II stopnia oraz 5661 gmin I stopnia.

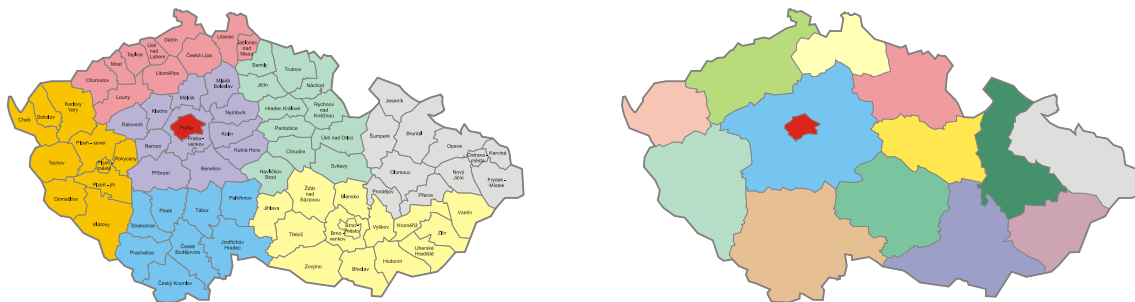
Policja Republiki Czeskiej w obecnej strukturze funkcjonuje na podstawie ustawy Czeskiej Rady Narodowej z dnia 21 czerwca 1991 roku. Jej misją jest ochrona bezpieczeństwa osób i mienia, ochrona porządku publicznego oraz zapobieganie przestępczości. Policja Republiki Czeskiej jest podporządkowana Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. Składa się z Prezydium Policji (KGP), komend wojewódzkich oraz siedzib regionalnych policji tworzonych zgodnie z podziałem administracyjnym. Ustawa wymienia 13 komend wojewódzkich policji i 1 komendę stołeczną, których zasięg terytorialny pokrywa się z regionalnym układem 14 regionów Republiki Czeskiej. Zadania Policji Republiki Czeskiej wykonuje 47000 policjantów (st. fakt. 40.071) i 11 000 (st. faktyczny 9.230) pracowników policji.

Struktura czeskiej policji nie jest adekwatna do struktury policji polskiej. W ramach swoich zadań policja czeska realizuje zadania, które w Polsce wykonuje np.: Biuro Ochrony Rządu, Straż Graniczna, wojsko, Instytut Pamięci Narodowej, GOPR/TOPR, a w związku z deportacją cudzoziemców, nawet Urząd Wojewódzki. Powodem takich rozwiązań jest dążenie do obniżenia kosztów, przede wszystkim likwidacja zaplecza logistycznego, usprawnienie procedury zamówień publicznych, wykorzystanie tego samego sprzętu do realizacji różnych zadań, zmniejszenie ilości kadry kierowniczej oraz sprawniejszy przebieg informacji i mniejsza biurokracja.

W służbie kierują się zasadą:

- „Pomagać i chronić” – logo występujące na pojazdach, materiałach promocyjnych i stanowiące sens działań modernizacyjnych;
- w Policji są 4 podstawowe pionosy (kancelaria KGP, prewencja, kryminalno-dochodzeniowy, wsparcia i zarządzania zasobami ludzkimi) oraz pion usługowy – ekonomiczny . *Właściwe jest więc, że to pies kręci ogonem, a nie odwrotnie;*
- należy uważać na „rzepa na psim zadku” w postaci polityki;
- decyzje modernizacyjne podejmują nie biurokraci, ale pracownicy „operacyjni”;

Od 2000 roku w Republice Czeskiej funkcjonują wyższe jednostki administracyjne, tj. województwa, ale Policja nadal działa w oparciu o stary układ i podział geograficzny. Do końca 2011 roku zostanie zakończona transformacja Policji RC, której struktura będzie odpowiadała podziałowi na województwa.

Rysunek 1 Planowany podział struktur Policji CR w oparciu o podział na województwa

Doświadczenia Policji Czeskiej Republiki wyniesione ze współpracy międzynarodowej

Zintegrowany System Ratowniczy, stanowiący podstawę pracy na stanowisku dyżurnego policji czeskiej oraz trwająca modernizacja Policji Republiki Czeskiej jest efektem kilku lat pracy i doświadczeń, 25-osobowego zespołu policjantów i pracowników, którzy wzorowali się na doświadczeniach Policji przede wszystkim z Polski, Niemiec (Norymberga, Berlin) i Austrii.

W przypadku kontaktów z małopolską Policją, Czesi podkreślają, że w procesie modernizacji swoich struktur wykorzystali nasze doświadczenie w zakresie obsługi SWD, m.in. ergonomię stanowisk biurowych, ustawienie kilku monitorów na stanowisku dyżurnego, zespoloną słuchawkę i mikrofon do korespondencji radiowej oraz sprawność Oddziałów Prewencji Policji w Krakowie.

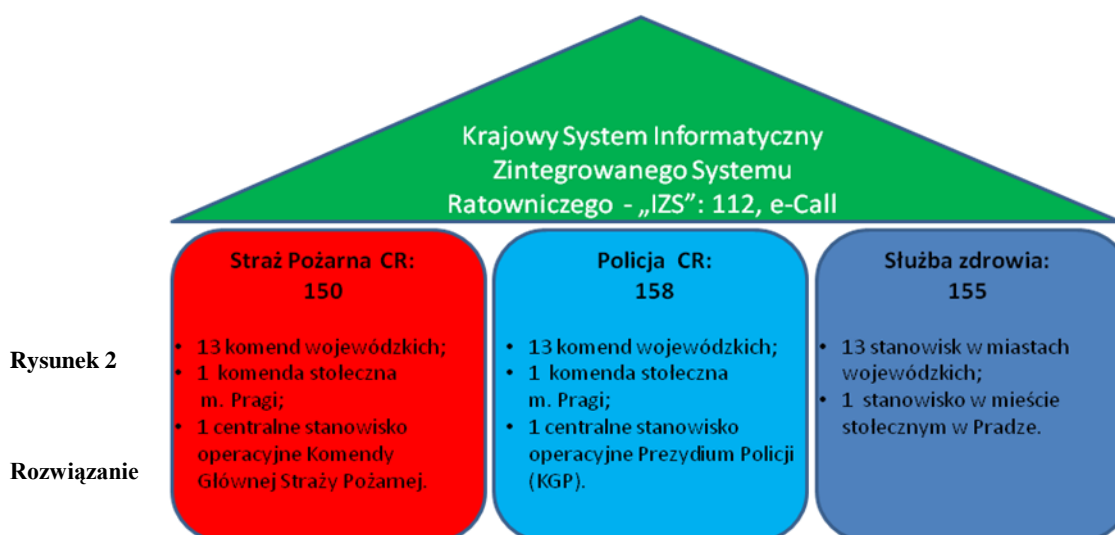
Zdjęcie 2 Prezentacja sprzętu bojowego oraz wyposażenia indywidualnego policjantów uczestniczących w przywracaniu porządku publicznego

Główne zagadnienia z jakimi mogła zapoznać się polska delegacja podczas wizyty w Republice Czeskiej.

Program wizyty przygotowany przez Policję Republiki Czeskiej był bardzo obszerny i oscylował wokół zagadnień dotyczących profesjonalizacji kształcenia oficerów dyżurnych.

Funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Ratowniczego 112;

W Republice Czeskiej – podobnie, jak w Polsce - oprócz numeru 112 funkcjonują narodowe telefony alarmowe (150, 155 i 158), indywidualne dla każdego rodzaju służb. W celu usprawnienia funkcjonowania ogólnoeuropejskiego telefonu alarmowego 112 stworzyli **Zintegrowany System Ratowniczy (IZS)**, który nad istniejącymi numerami krajowymi tworzy „system parasolowy”.

„parasolowe” projektu IZS, zbudowane nad istniejącą infrastrukturą.

IZS jest system powiązań, zasad współpracy i koordynacji działań ratunkowych oraz sił bezpieczeństwa, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, osób fizycznych i prawnych we wspólnych operacjach ratunkowych i działaniach pomocowych oraz przygotowań do ewentualnych sytuacji awaryjnej.

Główną ideą IZS jest, aby **„nikt nie został pominięty, z tych którzy mogą innym pomóc, i żaden z nich nie przeszkadzał innym”**.

Główni uczestnicy IZS to podobnie jak w Polsce Straż Pożarna, Policja i Służba Zdrowia. Pozostali uczestnicy IZS to: osoby fizyczne, osoby prawne, fundacje, stowarzyszenia, służby komunalne, wojsko, administracja samorządowa oraz straż miejska.

Uruchomienia numeru alarmowego TCTV (Telefonní centrum tísňového volání) 112 w ČR wprowadzane było etapami i wynika z Decyzji Rady Wspólnoty Europejskiej w sprawie ustanowienia jednolitego europejskiego numeru alarmowego 112 we wszystkich państwach członkowskich podjętej w 1991 r. Budowę systemu 112 w ČR rozpoczęto w 1996 r. Rozpoczęcie pełnego funkcjonowania połączeń alarmowych w 12 ośrodkach regionalnych nastąpiło w 2004, a w 2005 –rozpoczęło się pełne funkcjonowanie 14 regionalnych centrów telefonicznych. W 2006 rozpoczęły się prace nad wdrożeniem systemu e-Call polegające na wykonywaniu zautomatyzowanych połączeń alarmowych z pojazdów.

Numer alarmowy TCTV 112 daje użytkownikom szereg możliwości, z których najważniejsze to:

- identyfikacja adresów stałych linii telefonicznych;
- identyfikacja operatora telefonicznego;
- określenie lokalizacji telefonu komórkowego;
- ustalenie numeru identyfikacyjnego IMEI telefonu komórkowego;
- wprowadzenie jednolitego systemu map GIS (informatyczny system geograficzny), zapewniającego zawsze aktualne mapy, dostępność z każdego stanowiska pracującego w systemie;
- wzajemna technologia tworzenia kopii zapasowych danych;
- niezależny telefon IP;
- obsługa w wielu językach (angielski, niemiecki, francuski, polski, rosyjski).

Po kilku latach działania uczestnicy systemu IZS - a szczególnie Policja - dostrzegają wadę systemu, jaką jest umiejscowienie stanowisk 112 w strukturach Straży Pożarnej, a nie Policji, przede wszystkim dlatego, że z analiz wynika, że na numer 112 dzwonią ludzie którzy chcą uzyskać wsparcie w:

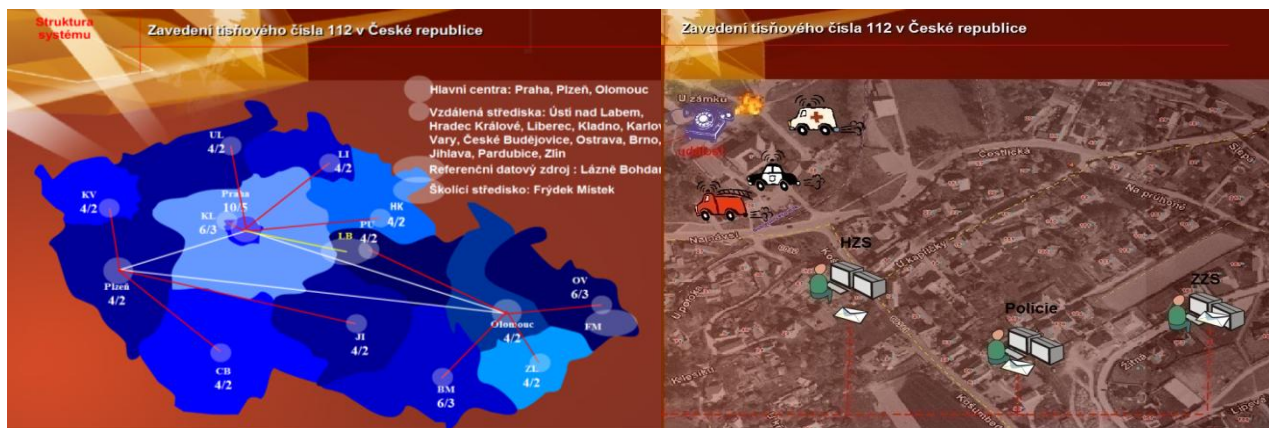
- 85% od Policji;
- 10% od Służby Zdrowia;
- 5% od Straży Pożarnej.

Obecnie zgłoszenie alarmowe na numer 112 odbierane jest na stanowisku funkcjonującym w strukturze Straży Pożarnej. Dane wpisywane są do systemu komputerowego, po czym informacja widoczna jest na stanowiskach kierowania Policji i Służby Zdrowia.

Zdjęcie 3 Wojewódzkie stanowisko operacyjno-informacyjne Straży Pożarnej w Brnie działające w systemie TCTV 112

Na stanowiskach operatorów w poszczególnych komendach wojewódzkich pracuje od 4 do 6 operatorów w zależności od liczby mieszkańców regionu. Wyjątkiem jest stanowisko praskie, gdzie jest 10 operatorów. Oprócz tego funkcjonują zastępcze etaty, których liczba odpowiada połowie etatów. W całym systemie funkcjonuje 68 głównych i 34 zastępczych telefonicznych operatorów.

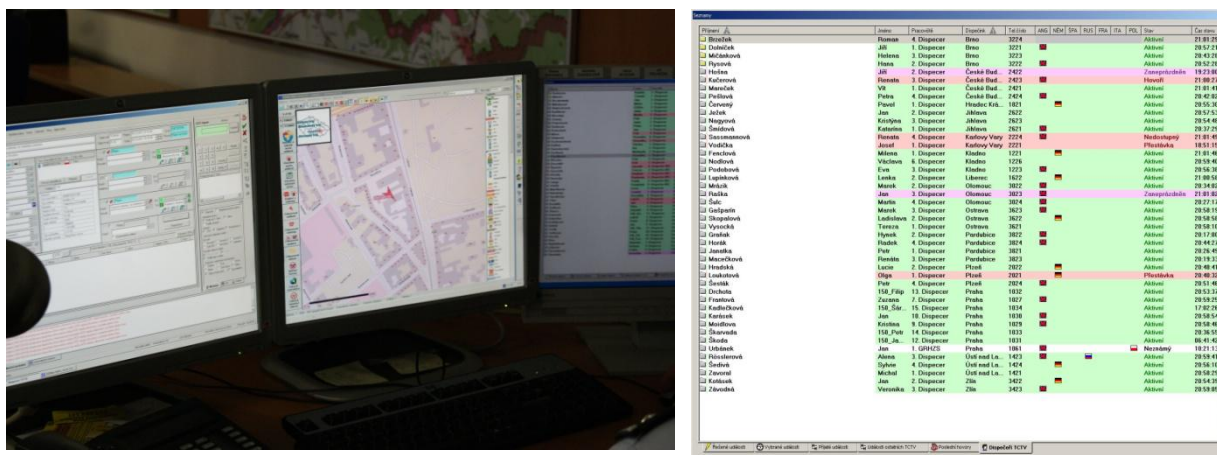

Rysunek 3 Schemat działania systemu sieci TCTV 112, ukazujący łącza pomiędzy województwami i poszczególnymi stacjami

W sieci TCTV 112 łączącej wszystkie stanowiska wojewódzkie, wydzielone są 3 główne stanowiska: Praga, Pilzno i Ołomuniec oraz ośrodek stanowiący główny serwer z bazą danych w Łaznym Bohdancu. Natomiast w Frydek Mistku znajduje się główne stanowisko szkoleniowe, w którym szkoleni są dyżurni Straży Pożarnej, Policji i Służby Zdrowia.

Wszystkie stanowiska dyżurne są zunifikowane i wyposażone w przynajmniej 3 monitory. Dane o zdarzeniu wprowadzane są na jednym ze stanowisk komputerowych, do gotowej formatki, uzupełnianej częściowo automatycznie (data, godzina, miejscowość, numer telefonu) lub intuicyjnie (z rozwijanego paska). Część opisowa zdarzenia wprowadzana jest przez operatora.

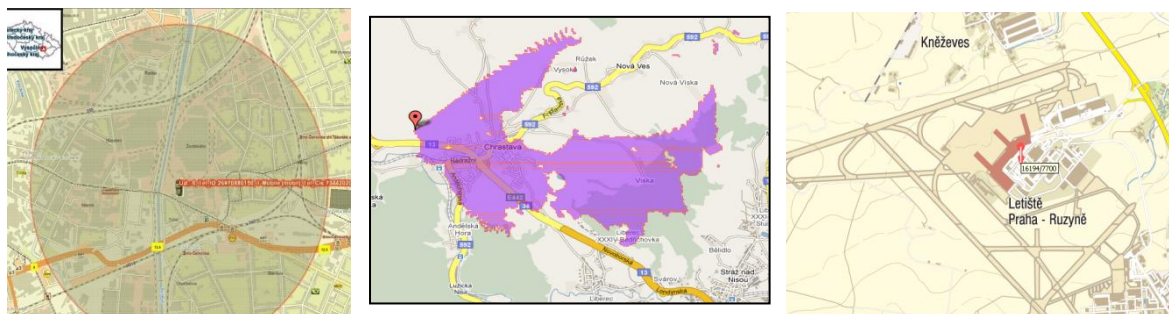
Jeżeli operator nie zna języka osoby zgłaszającej, dysponuje wykazem osób pracujących na danej zmianie wraz z zaznaczoną znajomością języka. Przełączenie zgłoszenia do innego stanowiska w kraju następuje poprzez kliknięcie na odpowiednią ikonkę z flagą. Połączenie nawiązywane jest niezwłocznie. Koordynację zdarzenia przejmuje wówczas osoba prowadząca rozmowę.

Zdjęcie 4 Ustawienie monitorów jest jednolite na wszystkich stanowiskach dyżurnego. Na lewym monitorze znajduje się formatka do wprowadzania danych, monitor środkowy obrazuje lokalizację dzwoniącego oraz pokazuje patroly policji znajdujące się w sąsiedztwie miejsca zdarzenia. Na prawym monitorze można m.in. wyświetlić wykaz wszystkich dyżurnych pracujących na danej zmianie, z ikonami wskazującymi na znajomość języków obcych.

Podczas zapoznawania się z możliwościami stanowiska operacyjnego Straży Pożarnej w Brnie dokonaliśmy testowego zgłoszenia na nr 112. Po uzyskaniu połączenia do SP Brno i stwierdzeniu, że zgłaszającą osobą jest Polak, z kilkusekundowym opóźnieniem zostaliśmy połączeni ze stanowiskiem operacyjnym Straży Pożarnej w Pardubicach (145 km), gdzie znajdowała się osoba znająca język polski. Na środkowym monitorze wyświetliła się dokładna lokalizacja osoby dzwoniącej, jej numer, dane operatora oraz numer IMEI. Dane te pokazują się również w formacie zgłoszenia.

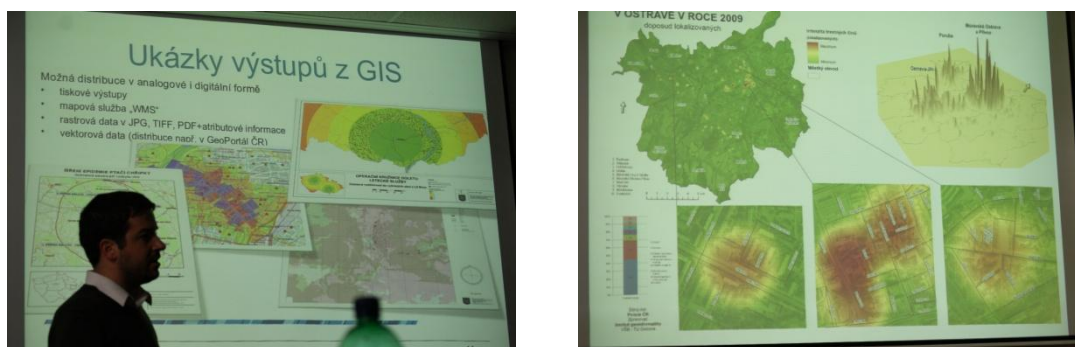
Jak na razie, w zależności od ukształtowania terenu i rozmieszczenia masztów operatora, miejsce lokalizacji telefonu może być określane z różnym stopniem dokładności.

Zdjęcie 5 Przybliżona lokalizacja telefonu w sieci O2 (po lewej), i T-Mobile (w środku) oraz najdokładniejsza u głównego operatora w Republice Czeskiej - w sieci Vodafon (po prawej).

Dla potrzeb służb wdrożono również system GIS, przez co powierzchnia całej Republiki Czeskiej została „wczytana” do komputera. Dane mogą być udostępniane w formie analogowej lub cyfrowej (np. mapy rastrowe, wektorowe, w formatach JPG, TIFF, PDF, itp.).

Dostęp do map oraz budowanych na ich podstawie danych jest możliwy ze wszystkich komputerów pracujących w sieci.

Zdjęcie 6 Funkcjonujący w Policji system Majak 158 umożliwia generowanie danych o zagrożeniach w postaci znanych nam tabel i słupków lub na podkładach mapowych GIS.

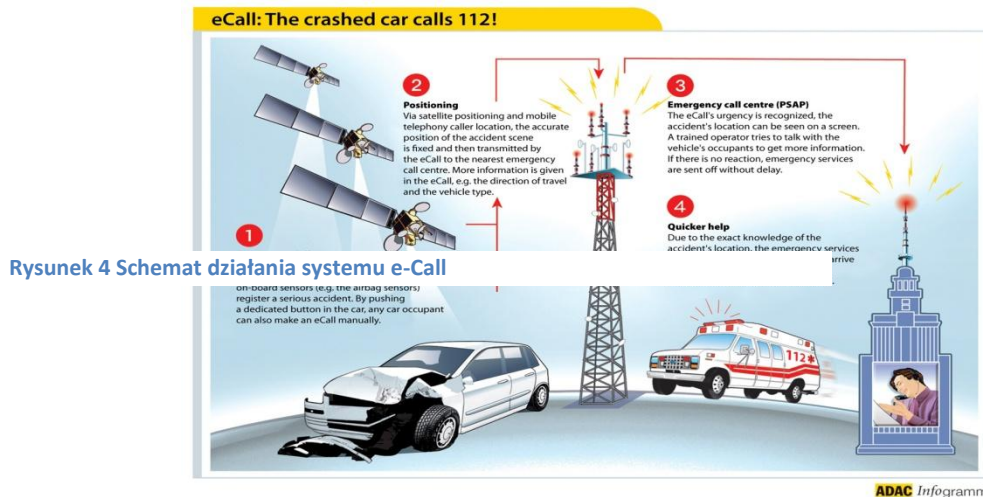
Współpraca i koordynacja podmiotów tworzących IZS odbywa się na poziomie:

- ✓ taktycznym - dowódca interwencji (sztab, typowe czynności służb);
- ✓ operacyjnym – plan alarmowy IZS - **zostało opracowanych 11 planów, dla typowych sytuacji, w których wyszczególnione są zadania dla poszczególnych służb;**
- ✓ strategicznym - wojewoda, burmistrz gminy z rozszerzonymi uprawnieniami (zarządzanie kryzysowe, plany awaryjne, umowy).

1. Funkcjonowanie systemu e-Call.

Rozwinięciem istniejącego systemu IZS jest wdrażana od 2006 r. koncepcja systemu e-Call. Zakłada ona, że w trakcie zdarzenia drogowego komputer pokładowy poprzez zamontowany w aucie system GPS wyśle do systemu dane o uczestniczeniu pojazdu w zdarzeniu drogowym. Oprócz lokalizacji, operator ma odebrać informację o tym, że np. samochód leży na lewym boku i pracuje silnik.

Sygnal odbierany będzie przez system satelitów i wież przekaźnikowych operatora telefonicznego, a następnie przekazywany do stanowiska 112, skąd dyslokowane będą służby ratownicze.

2. Zintegrowane Stanowiska Operacyjne Policji

Policja Republiki Czeskiej ma utworzone w swoich strukturach stanowiska operacyjne funkcjonujące na poziomie:

- ✓ Komendy Wojewódzkiej Policji („wojewódzkie Zintegrowane Stanowisko Operacyjne”), w liczbie 14 (13 województw + miasto stołeczne Praga);
- ✓ Komendy Głównej (Prezydium) Policji Republiki Czeskiej (zwane „Zintegrowane Stanowisko Operacyjne Prezydium”).

Głównym zadaniem ZSO jest dostarczenie informacji potrzebnych poszczególnym komórkom organizacyjnym Policji, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych składające się głównie z:

- koordynacji sił i środków biorących udział w operacjach policji, straży pożarnej, służby zdrowia i innych sił mających wpływ na bezpieczeństwo;
- usprawnienie współpracy pomiędzy poszczególnymi pionami i komórkami policyjnymi;
- dostarczanie danych z rejestrów, baz danych itp.
- organizowanie i nadzorowanie działań o wysokim stopniu ryzyka lub niemożliwych do wykonania, doposażenie sił w niezbędne środki, w zależności od typu planów i projektów;
- organizowanie i koordynowanie działań operacyjnych w przypadku braku lub niedostępności odpowiednich wyższych oficerów sztabowych w celu zaradzenia sytuacji w zakresie bezpieczeństwa;

Podstawowym systemem funkcjonującym w Policji RC jest „System kontroli i komunikacji DYSPOZYTOR – MAJAK 158”. W języku czeskim majak to latarnia morska, ale w żargonie policji czeskiej jest to nasz polski „kogut” na radiowozie.

Przeprowadzenie szerokiej informatyzacji służb podległych MSW, było kosztowne, ale zwraca się z nawiązką. W samym Województwie Południowomorawskim do Intranetu Policji CR jest podłączonych 3000 komputerów PC, a do Internetu MSW CR - 175 komputerów PC.

System Majak 158 umożliwia:

- komunikację pomiędzy stanowiskami operacyjnymi w całym państwie;
- kontrolę ze stanowiska nadrzędnego podczas powadzenia działań;
- zapoznanie się z zestawieniem sił i środków - przypisanie ich do działań;
- udostępnianie wydarzeń przyzwanym stanowiskom operacyjnym i innym podmiotom;
- możliwość natychmiastowej reakcji na rozwój wydarzeń, na którymkolwiek stanowisku operacyjnym;
- integracja łączności głosowej na stanowisku operacyjnym;
- zastosowanie do działań bez względu na obszar:
 - wydarzenia o charakterze lokalnym;
 - działania na większej powierzchni (np. monitorowanie dostaw kontrolowanych, eskortowanie „fanów” piłki nożnej, pościg transgraniczny, poszukiwania, itp.).
- łączność z Policją Austrii i Niemiec.

Pozostałe zalety systemu:

- dostępność systemu przez 24 godziny na dobę z każdego stanowiska służbowego;
- uprawnione formacje są cały czas w kontakcie z siecią Ministerstwa Spraw Wewnętrznych CR: przyłączenie do Intranetu Policji CR i Internetu MSW CR;
- wszystkie słowne decyzje przechowywane są w systemie przez min. 90 dni;
- ośrodki operacyjne są gotowe do komunikowania się w systemie bezpieczeństwa do poziomu „poufne“;
- system Majak 158 umożliwia połączenia konferencyjne z maksymalnie 30 uczestnikami;
- natychmiastowe powiadomienie służb innych niż prewencyjne (np.: pododdziały zwarte, służby kryminalne, psychologowie, lotnictwo, itd.) o konieczności włączenia się do działań;
- szybkie uzyskanie informacji o zdarzeniach z udziałem cudzoziemców co pozwala na postępowanie zgodne z umowami i traktatami międzynarodowymi. Tylko Prezydium Policji informuj placówki dyplomatyczne o takich zdarzeniach;
- błyskawiczne opracowanie danych dla mediów;

Bardzo ważnym elementem systemu Majak 158 jest katalog zdarzeń, w którym określonym osobom nadano odpowiedni dostęp do najpoważniejszych wydarzeń. Tzw. **serwis informacyjny SMS** – automatycznie wysyła (nawet) do szerokiej grupy osób SMS z informacją o zdarzeniu.

trída		F	F	G	H	I
		předběžné hlášení územní odbor	(kraj)	PP	CR	MV
A NÁSILNÁ TRESTNÁ ČINNOST						
A.01	Vražda, zabití, usmrcení z nedbalosti					
A.0101	loupežná	X	X	X	X	X
A.0102	sexuální	X	X	X	X	X
A.0103	z osobních vztahů	X	X	X	X	X
A.0104	s rasovým, národnostním, politickým, náboženským motivem	X	X	X	X	X
A.0105	nájemná	X	X	X	X	X
A.0106	novorozenéte matkou	X	X	X	X	X
A.02	Loupež	X	X	X	X	X
A.0201	s násilím	X	X	X	X	X
A.0202	s pohrůzkou	X	X	X	X	X
A.0203	s následkem smrti	X	X	X	X	X
A.03	Vydrání	X	X	X		
A.04	Nedovolené přerušeni těhotenství		X			
A.05	Výtržnictví (bez mravnostního charakteru)		X			
A.0501	s prvky násilí při sportovních akcích		X	X	X	X
A.06	Nebezpečné vyhrožování		X			
A.07	...					

Zdjęcie 7 Serwis informacyjny SMS – w katalogu zdarzeń zostało określone, jakie osoby mają zostać automatycznie powiadomione przez system Majak 158 o zaistnieniu zdarzenia

Wyposażenie i warunki pracy w Zintegrowanym Stanowisku Operacyjnym Policji:

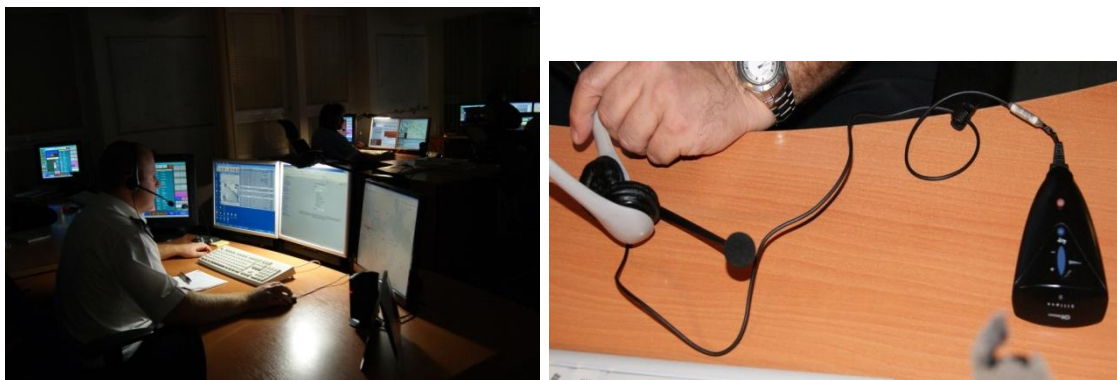
- każde stanowisko posiada minimum 3 monitory;
- w systemie nie wykorzystuje się połączeń z aparatów telefonicznych;

Zdjęcie 8 Wyposażenie stanowisk dyżurnych

- na głównej ścianie znajduje się ekran umożliwiający wyświetlenie obrazów i danych dotyczących zdarzenia kryzysowego;
- w każdym są min. 2 telewizory ustawione na najważniejsze programy informacyjne.
- w pomieszczeniach utrzymywana jest temperatura 22-26°C (na podstawie badań ustalono, że najlepsza efektywność pracownika jest w tym przedziale temperatury, a w nocy przy 23°C);
- pomieszczenia sprzątane są przez automatyczne odkurzacze;
- każde biurko i fotel posiada ergonomiczny kształt;
- na stanowiskach pracy prowadzona jest selektywna zbiórka śmieci;
- czeskie przepisy dopuszczają „niski” poziom oświetlenia stanowiska dyżurnego;

- każdy dyżurny posiada własny zestaw słuchawek z mikrofonem, umożliwiający rozmowę z osobą zgłaszającą;
- zestaw foniczny podpięty jest do niewielkiego „urządzenia dokującego”, leżącego na pulpicie, ale możliwe jest szybkie odłączenie się. Operator nie ściągając słuchawek i nie tracąc łączności (bluetooth) może odejść od komputera i przemieszczać się po całej sali operacyjnej;

Zdjęcie 9 Po lewej - czeskie przepisy dopuszczają „niski” poziom oświetlenia. Po prawej - zestaw foniczny podpięty jest do niewielkiego urządzenia noszonego w kieszonce koszuli, wyposażonego w bluetooth, umożliwiając tym samym połączenie z systemem podczas przemieszczania się po sali operacyjnej

- służba na stanowisku trwa 24 godziny, a potem są 4 dni wolnego;
- w czasie służby operator może korzystać z dowolnej liczby przerw (w granicach rozsądku) w pomieszczeniu socjalnym;
- aby nie męczyła się noga, policjanci mają buty z wentylacją;

Zdjęcie 10 Po lewej - aby policjantowi w czasie służby nie męczyła się noga, policjanci mają buty z wentylacją. Po prawej – stanowiska wyposażone są w ergonomiczne fotele ułatwiające 24 godzinną służbę

- w celu zwiększenia wydajności operatora, czeska Policja chce wprowadzić zamiast dotychczasowych rozwiązań - stoły z ruchomymi blatami, podnoszonymi na siłownikach tak, aby pracownik mógł pełnić służbę w takiej pozycji, w jakiej jest mu najwygodniej, nawet na stojąco.

3. Zintegrowane Stanowisko Operacyjne policji stołecznej

W Komendzie Stołecznej Policji RC Zintegrowane Stanowisko Operacyjne obsługiwane jest na jednej zmianie przez 17 osób:

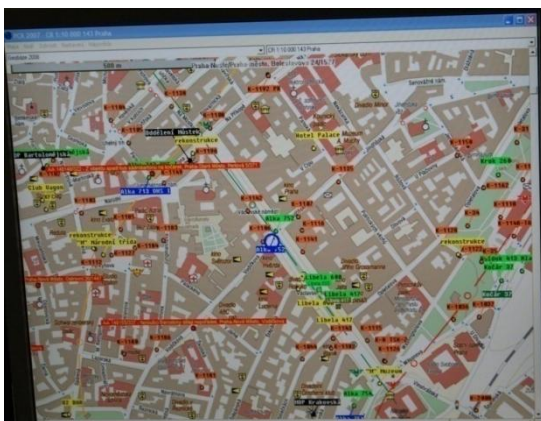
- 1 - dowódca zmiany;
- 6 - odbierających telefon 112;
- 6 - dysponujących służbami prewencji;
- 1 - dysponująca służbami kryminalnymi;
- 3 - dysponująca służbami ruchu drogowego.

Podczas wybierania narodowego numeru alarmowego 158 służącego do połączeń z Policją system wybiera 2 wolne stanowiska: pierwszy operator prowadzi rozmowę i wpisuje dane do systemu, drugi operator w tym czasie, wybiera na monitorze służby znajdujące się najbliżej miejsca zdarzenia i je dyslokuje. W zasadzie w pierwszej kolejności kierowane są służby prewencji i ruchu drogowego, ale na polecenie dyżurnego może być wysłany każdy najbliższy patrol i nie podlega to dyskusji.

Zdjęcie 11 ZSO praskiej policji. Po prawej - otwarte formatki na ekranie dyżurnego ułatwiają nadzorowanie wielu zdarzeń

Funkcjonujący system pozwala czeskim policjantom na dojazd do miejsca interwencji na terenie Pragi i większych miast w średnim czasie wynoszącym ok. 10 minut. Nie jest to jednak żaden miernik dla Policji. Jest to tylko średni czas wynikający ze sprawności systemu.

OS Policiejního prezidenta Oltavská					
MODRÍN 105 L1 1 Severozápad	MODRÍN 106 L2	HZS	PP CR	Úvary s celostátníkovou příslušností	IOS KRP
=?		OS ÚO PREZIDENTA ČR 831 511	OS ÚOÚC OS 839 250, 250	OS ÚOÚZ 842 650, 650	SIC MV ČR 833 235
INDI MODRÍN 104 L3 2 Jihovýchod	MODRÍN 100 R1	OS URNA 843 690	PIVROTECHNICI	OS NPO 835 530, 510	Krizový štáb
Zveřejněná 31	MODRÍN 101 R2	OS ÚZC SKPV 835 010	LS PCR 838 211, 210, 225	OS R 32P 841 102	V.Č. 848 101
Zveřejněná 31	PEGAS	SIRENE 834 210	INTERPOL 834 380	CIAP (OSR) 835 380	CENTR 848 182
Vstupní dveře	Dveře I	Dveře II	Policejní prezident gen. mjr. Mgr. Oldřich MARTÍN		Národní místnost 848 418
TIČP TIČP TIČP TIČP	Připodechy	S.M.S. na mobil	N PP ČR pro SKPV plk. Ing. Viktor ČECH	DVK	STŘED 848 184
Křídlo	přepážka		N PP ČR pro VS plk. Ing. Ivan BÍLEK	RŮŽNE	JIHOVÝCHOV 848 183
Centr			N PP ČR pro ekonomiku plk. Ing. Bc. JIŘÍ NOVÁK	OO PP	SEVEROZÁPAD 848 185
Konference					Vyhlašovatelé pátrání 848 186
hovor 1	SWAP			PREZENTOV 841 937	ODI (dříve CDJ) 841 945
hovor 2			Policejní akce		
hovor 3	MIKROFON telefonu DEPOZEN				
ZAVĚŠTIT		Service	Zpet na příchod	Vpřed	Mávný obrázek 19. duben 2010 07:27:34

Zdjęcie 12 Kolory na ekranie dyżurnego pozwalają na odnalezienie wolnego radiowozu najbliższego miejsca interwencji. Po prawej - panel dotykowy monitora, z zaprogramowanymi połączeniami

W terenach podmiejskich patrole jadą na interwencję nawet 25 minut, a są takie miejsca i sytuacje, że interwencja podejmowana jest po godzinie. Wszystko zależy od nasilenia patroli w rejonie.

Policja praska dysponuje na jednej zmianie 400 patrolami. Docelowo chcą zwiększyć ich ilość do 500. Każdy radiostacja przewoźna i przenośna wyposażona jest w nadajnik GPS, pozycjonujący patrol na mapie. Kolory pozwalają na szybkie znalezienie wolnego radiowozu:

- zielony - patrol wolny;
- żółty - patrol skierowany na interwencję;
- czerwony - patrol w trakcie interwencji.

System połączeń telefonicznych nawiązywanych przy pomocy tradycyjnych telefonów zastąpiły ekrany dotykowe. Część połączeń jest już wprowadzona do systemu, inne można wybierać z pojawiającego się panelu z numerami od 0 do 9.

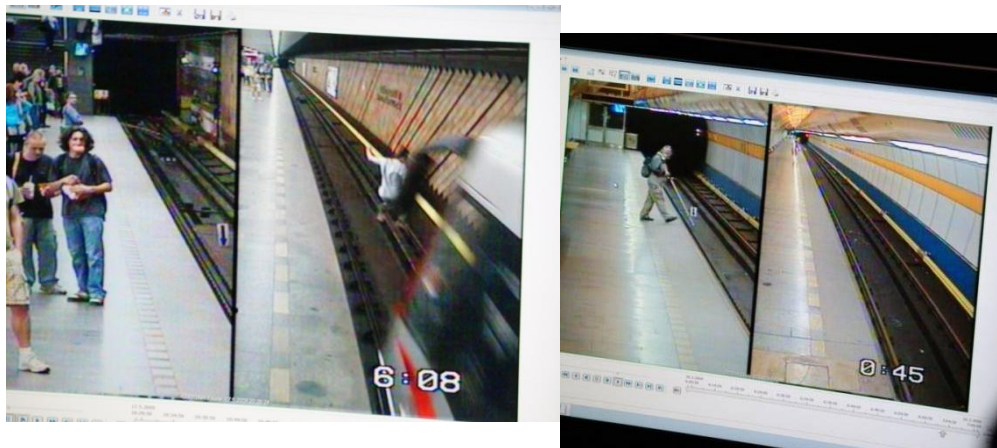
4. System nadzoru wizyjnego

Monitoring

Ważnym elementem wspomagającym pracę dyżurnych jest monitoring. Policja w Pradze obsługuje 760 kamer tworzących tzw. miejski system bezpieczeństwa, ma podgląd do 150 kamer zakładowych (np. bankowych) oraz ponad 2000 kamer monitorujących metro.

Montaż całego systemu kosztował 2 mld Kč, a roczne koszty konserwacji wynoszą ok. 80 mln Kč. Nakłady te ponoszone są przez samorząd Pragi.

System ten wykorzystywany jest m.in.: do prewencyjnego nadzorowania miejsc zagrożonych, podejmowania działań pościgowych i dochodzeniowo-śledczych, szkoleniowych oraz nadzorowania imprez o podwyższonym ryzyku i manifestacji.

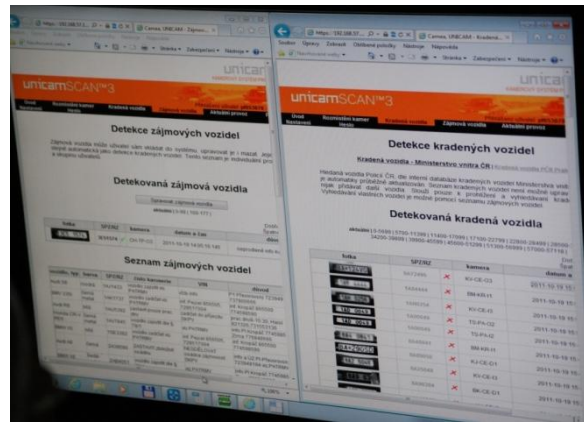
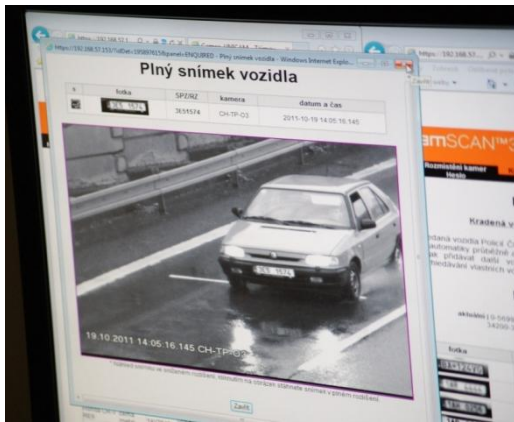

Zdjęcie 13 Zdjęcia z kamer obsługujących metro. Po lewej - mężczyzna wskakujący pod pociąg, po prawej - niewidomy, tracący orientację na peronie

Wykorzystanie monitoringu do odzyskiwania pojazdów

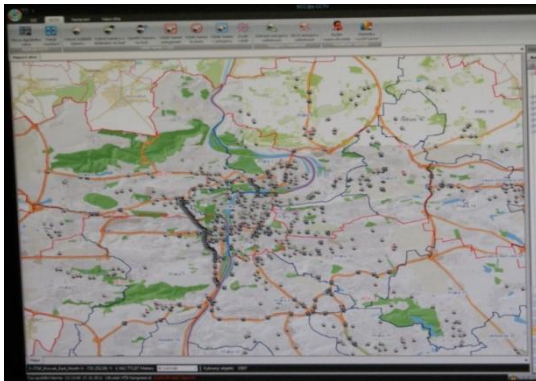
Policja czeska odzyskuje prawie 80% skradzionych pojazdów. Pomocny jest w tym monitoring oraz system analizujący numery rejestracyjne przejeżdżających pojazdów.

W komputerowej bazie danych znajdują się numery pojazdów będących w zainteresowaniu Policji, które porównywane są z numerami sczytywanymi przez system.

Zdjęcie 14 Po lewej - zdjęcie pojazdu wykonane przez system monitoringu. Po prawej – baza danych numerów rejestracyjnych pojazdów będących w zainteresowaniu Policji

W przypadku ujawnienia pojazdu „z listy”, na monitorze operatora pokazuje się informacja o tym, a operator przekazuje tę informację do najbliższego patrolu.

Zdjęcie 15 Po lewej - ekran dyżurnego, na którym w postaci czarnych ikon zaznaczone jest rozmieszczenie kamer praskiego monitoringu. Po prawej – naciśnięcie wybranej ikony włącza podgląd z żądanej kamery.

Monitoring przewozu broni, amunicji i innych niebezpiecznych materiałów

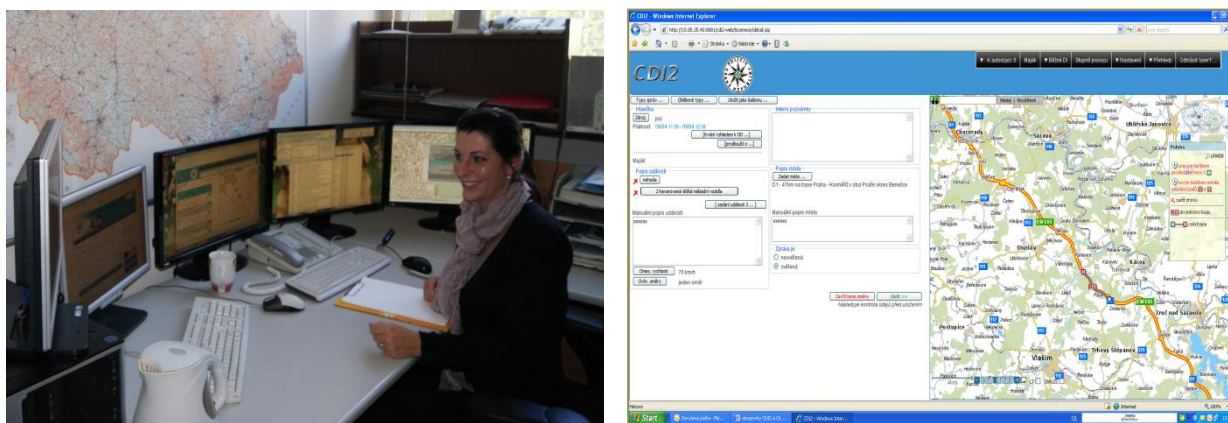
Ustawodawstwo czeskie obliguje Policję do sprawowania nadzoru nad transportem broni, amunicji i materiałów niebezpiecznych przewożonych na terenie całej CR. W tym celu każdy środek transportu (kolejowego lub kołowego), przewożący takie materiały musi być wyposażony w nadajnik GPS, co pozwala na monitorowanie trasy przejazdu.

Rysunek 5 Wizualizacja na ekranie dyżurnego podstawowych parametrów (nr, data, godzina, prędkość) dotyczących konwoju przewożącego materiały niebezpieczne

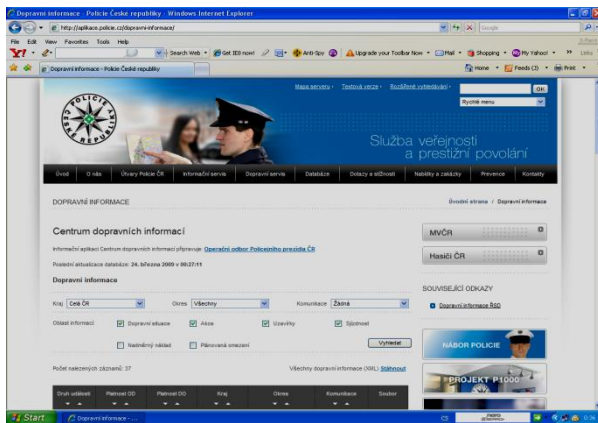
System CDI2 - przykłady zastosowań.

Oprócz stanowisk operacyjnych, bazujących na systemie Majak 158, w KGP RC usytuowane jest stanowisko obsługujące aplikację CDI2. Zdarzenia mające wpływ na sytuację komunikacyjną kraju, „przerzucane” są automatycznie z aplikacji Majak 158 do CDI2.

Zdjęcie 16 Po lewej - stanowisko CDI2, po prawej - podstawowy panel roboczy operatora CDI2

Operator stanowiska po zweryfikowaniu treści z aplikacji Majak 158, podejmuje decyzję o umieszczeniu informacji w CDI2. Na stronie internetowej KGP RC, ukazuje się komunikat o utrudnieniach występujących na drodze, przybliżonym czasie trwania, na mapie zaznaczone jest miejsce zdarzenia, a także podane są parametry z systemu GPS. Praktycznie od chwili zaistnienia zdarzenia do ukazania się informacji w Internecie mija 5-6 minut.

Druh události	Platnost OD	Platnost DO	Kraj	Okres	Komunikace	Soubor
	24.3.2009 0:17	24.3.2009 2:17	STC	Praha-západ	4	XML
Dopravní nehoda	Od 24.3.2009 0:17 do 2:17 4 - 6 km v obci Jílovitě okres Praha-západ nehoda; havarované vozidlo; Havární OA, na místě probíhají záchranné práce. Místo před Cvičákem ve směru na Přibram.					
	23.3.2009 23:32	24.3.2009 2:30	STC	Praha-východ	10	XML
Dopravní nehoda	Od 23.3.2009 23:32 do 24.3.2009 2:30 10 - 3 km na trase Praha - Turnov v obci Radonice okres Praha-východ nehoda, 2 havarovaná vozidla, uzavřeno, probíhají záchranné a vyprošťovací práce; Dopravní nehoda se zranění, dotvořena = nákladní, nehoda je v obou směrech uzavřena jen do jednoho - jedním směrem jízdy dochází k problémům v dopravě, často ucpané ul. v městě, hůlka řadí dopravu na místě. Komunikace bude uzavřena zhruba cca 1:2 hodiny.					
	23.3.2009 18:36	31.3.2009 19:36	VVS	Havříčkův Brod	19,34,38	XML
Dopravní situace	Od 23.3.2009 18:36 do 31.3.2009 19:36 19 34 38 - 142,1 km v obci Havříčkův Brod, H. Brod ul. Masarykova, objezď se po ul. U chlápe, Žilovna, část ul. Dvůrčova kolem vozidel, nebezpečí dopravního kolapsu; V úseku budování podchodu na ul. Masarykova v H. Brodě (sídlice 138 přezdí H. Brodem, je zde ze 4 jízdních pruhů v obou směrech avšak jen do jednoho - jedním směrem jízdy dochází k problémům v dopravě, často ucpané ul. v H. Brodě. Opravovat se má do VZ2009.					
	21.3.2009 17:31	27.3.2009 17:00	PHA	Hlavní město Praha		XML
Zdržení a čekací doba	Od 21.3.2009 17:31 do 27.3.2009 17:0 v ulci Bohdalecká v obci Praha 10 práce na plynovodu, sdržení, Z sčlovdu havárne plynu bude uzavřen pravý j.p.v ul. Bohdalecké nadi ul. Britkovic amér z					

Zdjęcie 17 Po lewej - strona internetowa Policji RC (www.policie.cz). Po prawej – okno z informacjami na temat utrudnień na drogach

Obecnie trwają prace nad wdrożeniem nowszej aplikacji niż wersja CDI2, którą nazwano OLDA. Ma ona na celu umożliwić raportowania ruchu na drogach m.in. w celu sprawnego koordynowania przepływu sił policyjnych i zasobów podczas świadczenia usług, eskort i pilotażu.

I. Działania Policji Republiki Czeskiej w sytuacjach zagrożenia ładu i porządku publicznego

1. Zabezpieczanie imprez o podwyższonym ryzyku

Czeska Policja boryka się z wieloma problemami dotyczącymi zabezpieczeniem manifestacji organizowanych przez różnorodne grupy społeczne:

- ekstremistyczne (lewicowe i prawicowe);
- narodowościowe (głównie problem romski);
- pseudokibiców (w tym duże zagrożenie ze strony polskich chuliganów).

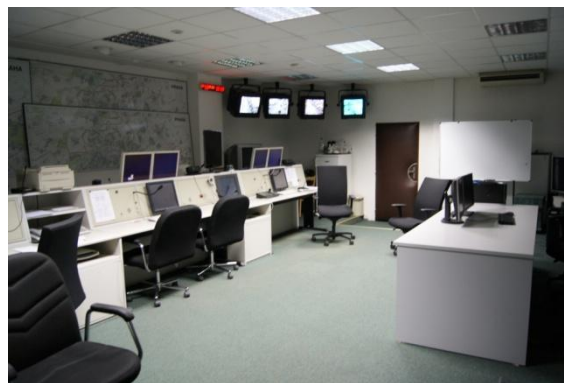
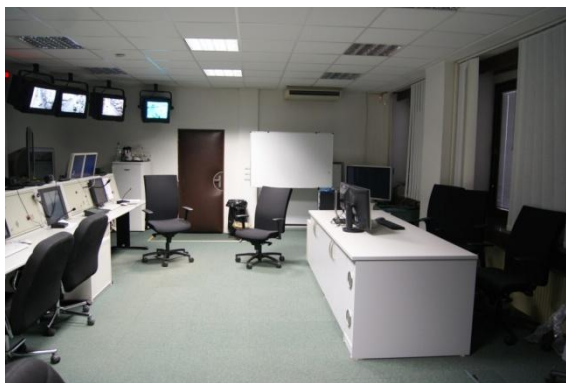

Zdjęcie 18 Przykłady zakłóceń porządku publicznego

Ze względu na masowy charakter wielu imprez i wiążące się z tym zagrożenie, najistotniejsze elementy planowania taktycznego i logistycznego Policja RC podejmuje już na 6 miesięcy przed terminem imprezy.

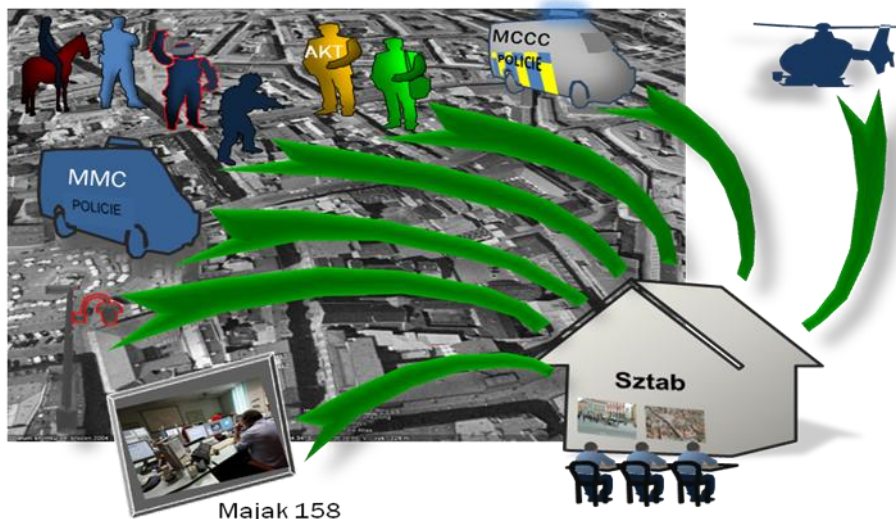
Wykorzystując doświadczenia niemieckie, Czesi przy zabezpieczeniu miejsca zdarzenia oraz podczas imprez o podwyższonym ryzyku, przyjęli 1-osobowy system dowodzenia i odpowiedzialności.

Działania dowódcy wspierane są przez system łączności radiowej, GPS, mapy systemu GIS oraz Sztab, pracujący w specjalnych stanowiskach wsparcia dowodzenia (sztabów), utworzonych w komendach wojewódzkich, a obsadzanych na czas trwania imprez o podwyższonym ryzyku.

Zdjęcie 19 Stanowisko dowodzenia w komendzie stołecznej. Pojedyncze biurko z prawej strony zdjęcia zajmuje szef sztabu

Do stanowiska wsparcia dowodzenia spływają informacje od policjantów obsługujących system Majak 158, z monitoringu miejskiego, radiowozów wyposażonych w kamery rejestrujące obraz, poszczególnych rodzajów służb pełniących służbę w terenie, członków zespołu antykonfliktowego (AKT), ruchomego stanowiska dowodzenia oraz z kamer helikoptera.

Rysunek 6 Schemat obiegu informacji przekazywanych do Sztabu

Na 3 ekranach członkowie Sztabu posiadają podgląd wydarzeń z monitoringu miejskiego, helikoptera oraz radiowozów wyposażonych w kamery. Ponieważ radiostacje policyjne wyposażone są w GPS, zarówno Sztab (na 4 monitorze), jak i dowódca operacji mają zobrazowane rozmieszczenie poszczególnych pododdziałów policyjnych na zabezpieczanym terenie. Informacje wypracowane przez Sztab przekazywane są dowódcy zabezpieczenia.

Rysunek 7 Po lewej - dowódca operacji na monitorze RSD posiada aktualną wizualizację rozmieszczenia dostępnych sił i środków własnych oraz zabezpieczanych. Po prawej do przeprowadzenia odpraw wykorzystywane są prezentacje multimedialne

Dowódca zabezpieczenia do swojej dyspozycji ma pojazd służbowy stanowiący Ruchome Stanowisko Dowodzenia (RSD), wyposażony w urządzenie wielofunkcyjne, monitory umożliwiające odbieranie takiego samego przekazu, jak Sztab oraz sprzęt umożliwiający m.in. zabezpieczenia i oświetlenie terenu, udzielenie pomocy przedmedycznej itp. Do przeprowadzenia odpraw wykorzystywane są prezentacje multimedialne informujące dowódców odcinków o przewidywanych zagrożeniach, powierzonych zadaniach, itd.

Zdjęcie 20 Po lewej – Z boku pojazdu Ruchomego Stanowiska Dowodzenia znajduje się markiza, ułatwiająca przeprowadzenie odprawy w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych. W środku - wyposażenie RSD umożliwia bezpośrednią łączność z dowódcami odcinków, Sztabem oraz podgląd wizyjny. Po prawej –dodatkowe wyposażenie RSD

Funkcjonujące w czeskiej policji pododdziały zwarte stosują też odmienną taktykę od tej, jaka stosowana jest przez polską policję. Formacja używa mniej tarcz, ale za to położony został nacisk na wzmocnienie indywidualnej ochrony policjanta, poprzez wyposażenie go w lekką, ale okrywającą jak największą powierzchnię ciała kamizelkę.

Zdjęcie 21 Przykłady szyków stosowanych przez pododdziały zwarte Policji RC

2. Zespół antykonfliktowy

Zespół Antykonfliktowy - antykonfliktni tým (AKT)- jest forma działań zapobiegawczych podejmowanych przez Policję w celu uniknięcia naruszenia ładu i porządku publicznego, zwłaszcza gdy wydarzenie związane jest z udziałem dużej liczby osób, a ich zachowanie wskazuje na duże ryzyko zaistnienia zakłócenia porządku publicznego.

Ideą funkcjonowania AKT jest realizacja strategii polegającej na minimalnym prezentowaniu sił policyjnych używanych do działań, ale oczekujących w odwodzie:

- **nie jest ekspozowana obecność policji, a jej wyposażenie nie powoduje negatywnych emocji;**
- **deklarowana jest jednak gotowość do rozwiązania konfliktu;**
- gdy patrole są widoczne, występują w klasycznym umundurowaniu lub strojach członków AKT.

Głównym zadaniem AKT jest:

- zapobiegania konfliktom wynikającym z różnicy w poglądach poszczególnych grup;
- zapobieżenie interwencji policji – wyprzedza działania operacyjne Policji;

Wyposażenie policyjnego zespołu AKT:

- z zasady występują w cywilnym ubraniu;
- posiadają kamizelkę odblaskową z napisem "anty-konflikt TEAM,,(żółte wymieniają na niebieskie, gdyż myliły się z prasą).
- pod ubraniem mają kamizelkę balistyczną.

Uzbrojenie AKT:

- ręczny miotacz gazu (pieprzowy);
- Pałka teleskopowa
- radiostacja MATRA (SMART) ze słuchawką.

Zdjęcie 22 Kamizelka zespołu AKT w kolorze niebieskim, zastępuje poprzedni żółty wzór, gdyż myłona była z kamizelkami prasy

3. Niewypały i niewybuchy

Policja zabezpiecza i likwiduje wszystkie niewypały i niewybuchy na terenie Republiki Czeskiej. Wojsko likwiduje tylko te, które są na terenach wojskowych. Likwidacją niewypałów i niewybuchów zajmują się pododdziały pirotechniczne. Główne siedziby pirotechników są w Pradze i Brnie, oprócz tego jest jeszcze 5 ekspozytur: Brno, Frydek Mistek, Czeskie Budziejowice, Toplice i Milovice. Do przemieszczania się policjanci wykorzystują helikoptery policyjne.

Rysunek 8 Rozmieszczenie ekspozytur pododdziałów pirotechnicznych w Czechach

Użycie pirotechników wynika najczęściej z polecenia dyżurnego Stanowiska Operacyjnego Prezydium Policji CR wydanego telefonicznie, lub częściej przez wpis w systemie Majak 158.

4. Działania pościgowe – bezpieczeństwo na drogach

Czeska policja dysponuje 18 nieoznakowanymi samochodami marki VW, rozwijającymi prędkość do 300 km/h, wykorzystywanymi do nadzorowania ruchu na autostradach. Kierowcy odbywają specjalne przeszkolenie, którego ważnym elementem jest nauka jazdy na torze wyścigowym w Brnie. Radiowozy mają zamontowane videorejestratory mierzące prędkość z przodu i tyłu pojazdu.

Rysunek 9 Po lewej - tor wyścigowy koło Brna, na którym szkoleni są policyjni kierowcy. Po prawej – przyczepa znajdująca się na wyposażeniu ogniwa „WRD“, umożliwiająca podawanie komunikatów. Urządzenie zasilane jest z akumulatorów i baterii słonecznej. Komunikaty wpisywane są sms-em lub z laptopa. Rozsuwany maszt, umożliwia podniesienie tablicy na wysokość do 3 m.

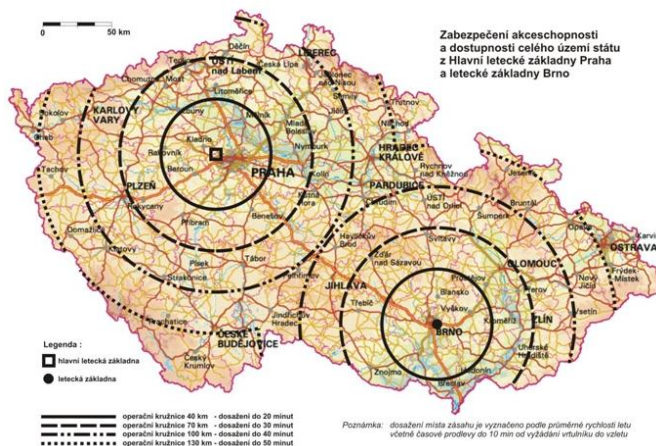
5. Lotnictwo policyjne

Policja dysponuje 24 helikopterami ratownictwa lotniczego, stacjonującymi w Bazie Lotniczej w Brnie i w Pradze:

- ✓ Eurocopter EC135 - lekki śmigłowiec wielozadaniowy, prod. francusko-niemieckiej,
- ✓ Bell 412– amerykański lekki śmigłowiec wielozadaniowy;

Wykonuje zazwyczaj loty w godz.7:00 do 19:00:

- ✓ dla policji: nadzór nad trasami komunikacyjnymi, pościg i poszukiwanie osób lub pojazdów, obserwacja zachowania kibiców lub demonstrantów, ratownictwo górskie i wodne, itp.
- ✓ dla służby zdrowia: przewóz rannych, transport narządów, transport lekarzy, itp.
- ✓ dla straży pożarnej: gaszenie pożarów przy wykorzystaniu Bambi-bucket (poj. 1000 litrów), przrzucanie strażaków do nowych ognisk pożarów, ratownictwo górskie i wodne, itp.

Rysunek 10 Zasięg i czas dolotu do miejsca zdarzenia lotnictwa policyjnego na terytorium Moraw, Śląska i Czech

Podczas trwania imprez o podwyższonym ryzyku, wykorzystywane są przynajmniej 2 helikoptery na zmianę, aby cały czas sprawować nadzór z powietrza. Z ich kamer obraz przekazywany jest do siedziby sztabu.

II. Szkolnictwo policyjne

W obecnej chwili czeskie szkolnictwo przeżywa regres wynikający z wstrzymania przyjęć do Policji oraz dalszych planów zmierzających do zmniejszenia etatów w tej formacji.

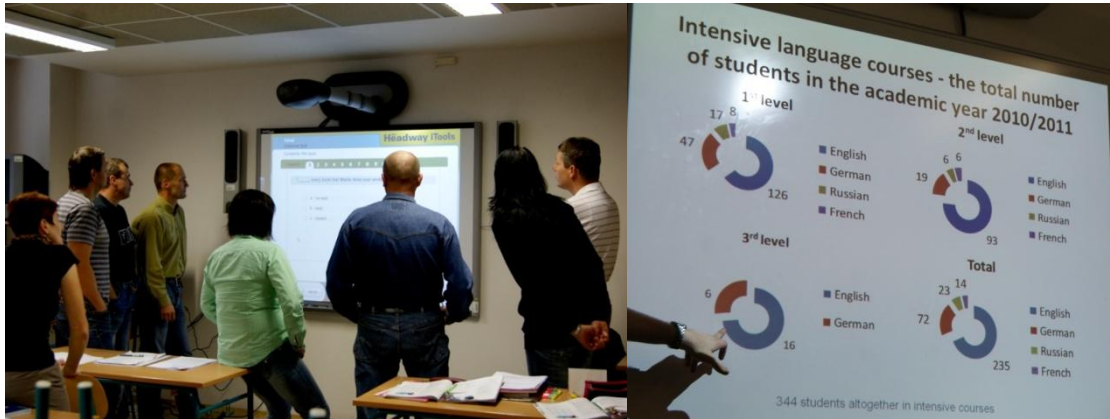
W Czecha jest 5 szkół podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych szkolących m.in. policjantów, strażaków oraz osoby cywilne.

1. Szkolenie dyżurnych

Na stanowiskach operacyjnych obsługujących numery krajowe i 112 pracują wyłącznie policjanci i strażacy. Nie zatrudnia się osób cywilnych. Szkolenie dyżurnych prowadzone jest na bazie szkolnictwa podległego Ministerstwu SW. W miejscowości Frydek Mistek znajduje się szkolne stanowisko, na którym dyżurni rozgrywają ćwiczenia symulacyjne. Szkolenie trwa 6h/dzień, 30h/tydz, 1 tydz./m-c; potem praktyka 6 tyg. w szkole i 30 g/1 tydz. praktyka na stanowisku 112.

Zasadą jest, że dyżurnym zostaje taki policjant, który pracował w pionie prewencji i koniecznie „na ulicy”, aby wiedział czego potrzebuje policjant podejmujący interwencję.

Każdy dyżurny obligatoryjnie uczy się języka obcego: (najczęściej: angielski, niemiecki i/lub rosyjski). Są 3 poziomy edukacji języków obcych. Szkoły mają granty z UE na wyjazdy studenckie z opiekunami do Niemiec, Irlandii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Austrii, Turcji, Holandii, Włoch.

Zdjęcie 24 Po lewej - zajęcia językowe prowadzone są w małych grupach, przy wykorzystaniu narzędzi interaktywnych. Po prawej – w procesie szkolenia dyżurnych największym zainteresowaniem cieszy się język angielski i język niemiecki

2. Wyszkolenie strzeleckie

Strzelnice policyjne posiadają podwójny „ekran” z papieru, na którym wyświetlane mogą być różne postacie statyczne i sytuacje dynamiczne. Z tyłu, pod sufitem znajdują się lampy, które podświetlają przestrzeliny.

Zdjęcie 25 Po lewej - na ekranie wyświetlane mogą być postacie lub sytuacje. Po prawej - szeroka taśma przesunięta względem pierwszej warstwy, powoduje przesłonięcie przestrzelin

Za pierwszym, statycznym ekranem, znajduje się przesuwana na rolkach szeroka taśma, która przesunięta względem pierwszej warstwy o kilka mm powoduje zasłonięcie wszystkich przestrzelin.

W strzelnicach zamkniętych prowadzone jest szkolenie przede wszystkim z broni krótkiej, ale odbywają także strzelania z broni o sile większej niż 1000 J, ale tylko z amunicji ćwiczebnej.

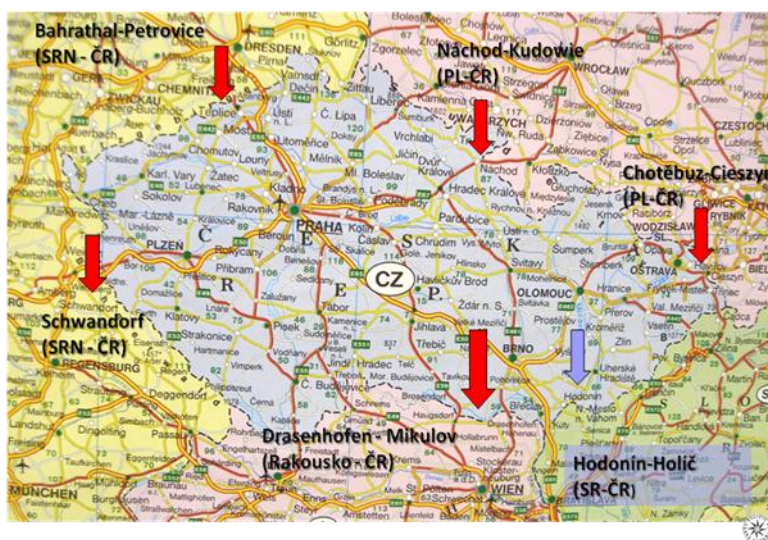
Na strzelnicy jest gładka wykładzina, przez co łuski można zbierać drewnianą „łopatką”. Tutaj również prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów.

Zdjęcie 26 Po lewej - pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Po prawej - gładka wykładzina umożliwia szybkie zebranie łusek

III. Współpraca międzynarodowa

Jednym z elementów współpracy trans granicznej są Centra Współpracy, utworzone na granicach Republiki Czeskiej.

Współpraca trans graniczna realizowana jest i nadzorowana przez Prezydium Policji, a bezpośrednia współpraca realizowana jest z pułapą komend wojewódzkich.

Rysunek 11 Rozmieszczenie Centr Współpracy Zagranicznej

Współpraca trans graniczna wynika z potrzeby dalszego pogłębiania współpracy między Policją CR i sąsiednich krajów. Ponadto traktowana jest jako:

- wymóg UE (jeden z środków kompensacyjnych);
- wsparcie współpracy trans granicznej non-stop i na żądanie;
- wsparcie dla organizowanych spotkań i szkoleń;
- wsparcie przy przekazywaniu danych osobowych;
- łatwiejsze przekazywanie osób z kraju do kraju.
- wyraźnie określony kanał wzajemnej komunikacji;
- mieszane patrole;
- trans graniczne realizacje / śledztwa;
- wsparcie kryminalistycznych mikrozespołów

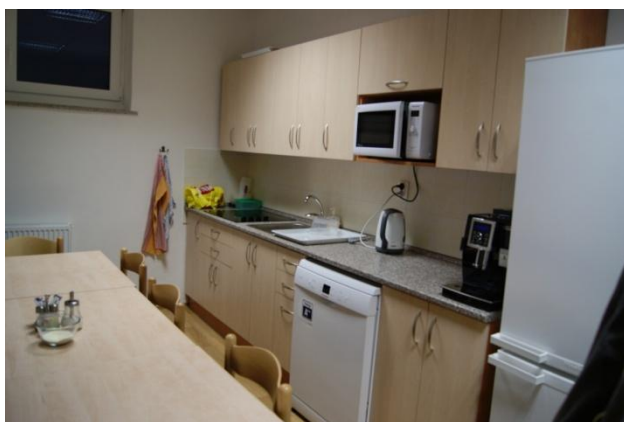
Prowadzona w ten sposób współpraca jest szybka i przynosi wartość dodaną dla obu stron.

Zdjęcie 27 Po lewej - centrum Mikulov-Drasenhofen, zatrudnia 9 policjantów czeskich oraz 14 policjantów austriackich. Po prawej - wspólne służby na granicy słowacko-czeskiej w centrum Hodonín-Holíč, realizowane są przez 9 policjantów czeskich i 9 policjantów słowackich

Utworzenie Centrów Współpracy Zagranicznej polegało przede wszystkim na zaadaptowaniu istniejącej bazy znajdującej się w pobliżu najczęściej wykorzystywanych przejść granicznych. Remonty budynków z zasobów PČR kosztowały ponad 4 mln Kč. Z Projektu EU „Společné kontaktní pracoviště složek IZS pro bezpečné příhraničí“ otrzymano dofinansowanie w kwocie 491.974 €.

Służba pełniona jest przez 24 godziny, a potem policjanci mają 4 dni wolnego, dlatego duży nacisk położono na właściwe zabezpieczenie warunków socjalnych.

Zdjęcie 28 Pomieszczenia socjalne dla policjantów pracujących w Centrum Współpracy Zagranicznej w Hodonín-Holíč

Podczas spotkania nasi czescy koledzy wielokrotnie zaznaczali, że ich doświadczenia i dobre efekty w służbie są wynikiem współpracy z policją Niemiec i Austrii.

Wskazywali jednocześnie na występujące utrudnienia we współpracy ze stroną polską, przede wszystkim na brak:

- podpisanego porozumienia o współpracy z polską Policją;
- oficerów łącznikowych i czytelnych kanałów wymiany informacji;
- uregulowań, (a w zasadzie występowanie dużej biurokracji), jeżeli chodzi o wykorzystanie helikoptera w pasie nadgranicznym;
- jednolitych unormowań, jeżeli chodzi o współpracę trans graniczną, wspólne patrole itp. (współpracę prowadzą poszczególne KPP – w każdym województwie przygranicznym wygląda to inaczej).

Wnioski:

W trakcie realizacji projektu „Profesjonalizacja kształcenia oficerów dyżurnych- drogą do paneuropejskiego systemu zarządzania kryzysowego”, zaobserwowaliśmy wiele ciekawych rozwiązań, które warto wykorzystać w procesie szkolenia polskich policjantów. Za najistotniejsze uznaliśmy przede wszystkim zmiany w zakresie:

1. Szkolenie dla dyżurnych.

W procesie szkolenia dyżurnych przyjęto zasadę, że na to stanowisko może przejść wyłącznie policjant, który wcześniej pracował w pionie prewencji, i to bezpośrednio „na ulicy”.

W systemie szkolenia dyżurnych uznano za priorytet znajomość języków obcych. Dlatego też każdy dyżurny podnosi swoje kwalifikacje tak, aby znać przynajmniej dwa języki obce. Największym zainteresowaniem cieszy się język angielski i język niemiecki.

2. Szkolenia dla pododdziałów zwartych.

Czesi, na wzór policji niemieckiej i austriackiej, wdrożyli u siebie odmienną od stosowanej w Polsce, taktykę użycia pododdziałów zwartych. W ocenie Czechów, mających możliwość przyglądnięcia się polskim formacjom, obecne rozwiązania przynoszą lepsze efekty.

3. Szkolenia z przygotowania prezentacji multimedialnych

Każdy dowódca zabezpieczenia musi umieć przygotować i poprowadzić odprawę. Pomocna w tym jest prezentacja multimedialna. Dlatego warto jest wdrożyć dla średniego aktywu komend powiatowych i miejskich szkolenia z zakresu znajomości prezentacji Power Point.

4. Szkolenia dla policjantów WRD.

Na drogach szybkiego ruchu, czescy policjanci poruszają się radiowozami oznakowanymi i nieoznakowanymi, z prędkością dochodzącą do 300 km/h. Aby zminimalizować ryzyko zaistnienia zdarzeń drogowych z ich udziałem uczeni są jazdy w różnych warunkach atmosferycznych na torze wyścigowym koło Brna. Rozwiązanie takie warto wdrożyć na polskim gruncie, aby w podobny sposób szkolić naszych policjantów pełniących służbę na autostradach.